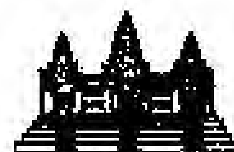
ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី
និង
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
អភិធម្មបិដក
បដ្ឋាន ចុទ្ទសមភាគ

១០៧

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ
ព.ស ២៥១២

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ទុក្កសបកាត

ភាគ

ព.ស. ២៥១២

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស បច្ឆិមោ ភាគោ

អនុលោមត្តិកទុកបដ្ឋានំ

បរិត្តត្តិកហេតុទុកំ

[១] បរិត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មហគ្គតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អប្បមាណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[២] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ ។

[៣] នអធិបតិយា តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤] បរិត្តោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន បច្ឆិមភាគ

អនុលោមត្តិកទុកបដ្ឋាន

បរិត្តត្តិកហេតុទុកៈ

[១] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន

អប្បមាណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤) បរិត្តោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរិត្តោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥) បរិត្តោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ អប្បមាណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤) ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៥) ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មាន ២ ។

[៧] បរិត្តា ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរិត្តា ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ អប្បមាណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អប្បមាណោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៨] បរិត្តា ហេតុ ធម្មោ បរិត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ២ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ៩ សមនន្តរេ ៩ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ ៩ អវិគតេ តីណិ ។

[៧] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[១៥] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១៦] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[១៧] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១៨] បរិត្តំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ មហគ្គតំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា មហគ្គតំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា មហគ្គតំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ សហេតុកោ ច មហគ្គតោ សហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អប្បមាណំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អប្បមាណំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

(១៥) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានចំណែក ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានចំណែក ៤ ។

(១៦) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានចំណែក ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៧) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានចំណែក ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា ([illegible])

បណ្ឌិត គប្បីវិត្ថារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(១៨) សហេតុកធម៌ មានអារម្មណ៍តូចទាប អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ មានអារម្មណ៍តូចទាប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានចំណែក ៣ ។ សហេតុកធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គត អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សហេតុកធម៌ មានអារម្មណ៍តូចទាប អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សហេតុកធម៌ មានអារម្មណ៍តូចទាបផង សហេតុកធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតផង អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានចំណែក ៣ ។ សហេតុកធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សហេតុកធម៌ មានអារម្មណ៍តូចទាប អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អប្បមាណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តា នហេតុ ច អប្បមាណា នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ បរិត្តំ នហេតុញ្ច មហគ្គតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តា នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ បរិត្តំ នហេតុញ្ច អប្បមាណំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តា នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៥) ហេតុយា តេរស អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា នវ វិគតេ បញ្ច អវិគតេ តេរស ។

(១៦) បរិត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តា នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(១៧) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា នវ នោវិគតេ បញ្ច ។

(១៨) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ បញ្ច ។

(១៩) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

[illegible]

នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចផងធម៌ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបានផងធម៌ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចផង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចផងធម៌ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវភាពធំផងធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូច អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចផងធម៌ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបានផងធម៌ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

(១៦) នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូច អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូច ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(១៨) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៧] បរិត្តា ធាតុ ខន្ធា បរិត្តស្ស ធាតុស្ស ខន្ធស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរិត្តា ធាតុ ខន្ធា មហគ្គតស្ស ធាតុស្ស ខន្ធស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មហគ្គតា ធាតុ ខន្ធា មហគ្គតស្ស ធាតុស្ស ខន្ធស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ មហគ្គតា ធាតុ ខន្ធា បរិត្តស្ស ធាតុស្ស ខន្ធស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បមាណា ធាតុ ខន្ធា អប្បមាណស្ស ធាតុស្ស ខន្ធស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អប្បមាណា ធាតុ ខន្ធា បរិត្តស្ស ធាតុស្ស ខន្ធស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១៨] បរិត្តា ធាតុ ខន្ធា បរិត្តស្ស ធាតុស្ស ខន្ធស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៩] អារម្មណេ សត្ត អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ ទេ សមនន្តរេ ទេ សហជាតេ បញ្ចទស អញ្ញមញ្ញេ សត្ត និស្សយេ តេរស ឧបនិស្សយេ ទេ អវិគតេ តេរស ។

[១៧] ខន្ធធម៌ មានការណ៍គួរធ្វើ ជាបច្ច័យ ដល់ខន្ធធម៌ មានការណ៍គួរធ្វើ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធធម៌ មានការណ៍គួរធ្វើ ជាបច្ច័យ ដល់ខន្ធធម៌ មានការណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ខន្ធធម៌ មានការណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ ដល់ខន្ធធម៌ មានការណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធធម៌ មានការណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ ដល់ខន្ធធម៌ មានការណ៍គួរធ្វើ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ខន្ធធម៌ មានការណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ ដល់ខន្ធធម៌ មានការណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ខន្ធធម៌ មានការណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ ដល់ខន្ធធម៌ មានការណ៍គួរធ្វើ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

[១៨] ខន្ធធម៌ មានការណ៍គួរធ្វើ ជាបច្ច័យ ដល់ខន្ធធម៌ មានការណ៍គួរធ្វើ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន ៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន ៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន ១៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន ១៣ ។

[៦២] នហេតុយា បញ្ចវីស នអារម្មណេ បញ្ចវីស ។

[៦៣] អារម្មណបច្ចយា នហេតុយា សត្ត ។

[៦៤] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បរិត្តត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[៦៥] បរិត្តារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ មហគ្គតារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អប្បមាណារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ បេ ។

[៦៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ វិគតេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[៦៧] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

[៦២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ។

[៦៣] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៤] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (បរិត្តត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដូច្នេះ ។

ចប់ បរិត្តត្តិកហេតុទុកៈ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៥] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។

[៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៧] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកំ បរិត្តារម្មណត្តិកំ បច្ច-

យានុលោមំ ។

(៦៨) បរិត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ មហគ្គតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បមាណារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អប្បមាណារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៩) បរិត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ បរិត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ មហគ្គតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មហគ្គតារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ មហគ្គតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ បរិត្តារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បមាណារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អប្បមាណារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ អប្បមាណារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ

ហេតុទុកៈ បរិត្តារម្មណត្តិកៈ ក្នុងបច្ចយានុលោម ។

(៦៨) ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៩) ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន

បរិត្តារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៣០) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ សត្ត អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ តីណិ ។

(៣១) នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

(៣២) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៣៣) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស វិត្ថារោ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៣៤) បរិត្តារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៥) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

(៣៦) បរិត្តារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣១) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៣២) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៣) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (បញ្ហាវារៈ ក្នុងត្តិកៈនេះ) គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(៣៤) នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៦) នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧) នហេតុយា តីណិ នអធិបតិយា តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

(៣៨) ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។

(៣៩) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ ។

(៤០) បរិត្តារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ បរិត្តារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បរិត្តារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ មហគ្គតារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មហគ្គតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ មហគ្គតារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ មហគ្គតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ បរិត្តារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បមាណារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ អប្បមាណារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អប្បមាណារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ បរិត្តារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៣៧) គឺនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨) គឺនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩) គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៤០) នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវមហគ្គត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤១) បរិត្តារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ បរិត្តារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤២) អារម្មណេ សត្ត អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ ៨ សមនន្តរេ ៨ ឧបនិស្សយេ ៨ អវិគតេ តីណិ ។

(៤៣) នហេតុយា ៨ នអារម្មណេ ៨ ។

(៤៤) អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា សត្ត ។

(៤៥) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហីនត្តិកហេតុទុកំ

(៤៦) ហីនំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហីនោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មជ្ឈិមំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បណីតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បណីតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤១) នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(៤២) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។

(៤៤) នហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៤៥) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (ក្នុងបរិត្តារម្មណត្តិក-ហេតុទុកៈ) ក៏បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ ។

ហីនត្តិកហេតុទុកៈ

(៤៦) ហេតុធម៌ ថោកទាប អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ថោកទាប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្ដាល អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ យ៉ាងកណ្ដាល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ឧត្តម អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ឧត្តម កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ ។

[៦៤] ឧបនិស្សយេ តីណិ បុរេជាតេ តីណិ បច្ឆាជាតេ តីណិ អាសេវនេ តីណិ វិបាកេ តីណិ វិប្បយុត្តេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦៥] ហីនោ ហេតុ ធម្មោ ហីនស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ មជ្ឈិមស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បណីតោ ហេតុ ធម្មោ បណីតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៦] ហីនោ ហេតុ ធម្មោ ហីនស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហីនោ ហេតុ ធម្មោ មជ្ឈិមស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ មជ្ឈិមស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

[៦៣] គូទីហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ គូទីអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ គូទីអធិបតិប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ។

[៦៤] គូទីឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ គូទីបុរេជាតប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ គូទីបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ គូទីអាសេវនប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ គូទីវិបាកប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ គូទីវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦៥] ហេតុធម៌ ថោកទាប ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ថោកទាប ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាកណ្តាល ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ជាកណ្តាល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ដ៏ឧត្តម ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ដ៏ឧត្តម ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦] ហេតុធម៌ ថោកទាប ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ថោកទាប ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ថោកទាប ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ជាកណ្តាល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ជាកណ្តាល ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ ជាកណ្តាល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ ហីនស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បណីតោ ហេតុ ធម្មោ មជ្ឈិមស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨១) ហីនោ ហេតុ ធម្មោ ហីនស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ មជ្ឈិមស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិ-បតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ ហី-នស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ។ បណីតោ ហេតុ ធម្មោ បណីតស្ស ហេ-តុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

(៨២) ហីនោ ហេតុ ធម្មោ ហីនស្ស ហេតុ-ស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ មជ្ឈិមស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ បណីតោ ហេតុ ធម្មោ បណីតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

ហេតុធម៌ ដ៏កណ្តាល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ថោកទាប ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ដ៏ឧត្តម ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដ៏កណ្តាល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៨១) ហេតុធម៌ ថោកទាប ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ថោកទាប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ដ៏កណ្តាល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដ៏កណ្តាល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ដ៏កណ្តាល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ថោកទាប ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ដ៏ឧត្តម ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដ៏ឧត្តម ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៨២) ហេតុធម៌ ថោកទាប ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ថោកទាប ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ហេតុធម៌ ដ៏កណ្តាល ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដ៏កណ្តាល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ហេតុធម៌ ដ៏ឧត្តម ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដ៏ឧត្តម ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២

(៥៣) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ បញ្ច អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ៦ សមនន្តរេ ៦ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ អដ្ឋ អវិគតេ តីណិ ។

(៥៤) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

(៥៥) ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៥៦) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ បញ្ច ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស [illegible] វិត្ថារេតព្វំ ។

(៥៧) [illegible] នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច [illegible] នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

យថា សង្ខិត្តំ [illegible] ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[illegible] និដ្ឋិតំ ។

[illegible]ត្តិកបដ្ឋាន

(៥៨) [illegible] ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច [illegible] នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៣) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៤) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៥៥) ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៥៦) ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (វេទនាត្តិកៈ)

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(៥៧) ធម៌ជាហេតុ [illegible] អាស្រ័យ ធម៌មិនមែនហេតុ [illegible] ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

សង្ខិត្តកថា [illegible] យ៉ាងណា (វេទនាត្តិកៈ)

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ វេទនាត្តិកៈ ។

[illegible]ត្តិក[illegible]

(៥៨) ធម៌ជាហេតុ មានសភាពជាវិបាក អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ មានសភាពជាវិបាក កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

សម្មត្តនិយតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អនិយតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៩) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិ-បតិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

(៦០) នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ ឯកំ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

(៦១) មិច្ឆត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយ-តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ សម្មត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦០] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦១] ហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុ-ធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦២] មិច្ឆត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៣] សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ សម្មត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៤] មិច្ឆត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ។ សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦២] ហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអារម្មណបច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអារម្មណបច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអារម្មណបច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ដោយអារម្មណបច្ច័យ ។

[៦៣] ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ដោយអធិបតិបច្ច័យ មាន ២ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអធិបតិបច្ច័យ ។

[៦៤] ហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអនន្តរបច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអនន្តរបច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអនន្តរបច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ដោយអនន្តរបច្ច័យ មាន ៣ ។

[៦៤] មិច្ឆត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ មិច្ឆត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។ សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ សម្មត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ សម្មត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ តីណិ ឧបនិស្សយេ សត្ត អាសេវនេ តីណិ ។

[៦៦] នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត ។

[៦៧] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[៦៤] ហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[៦៥] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ គឺអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៦] គឺនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៦៧] គឺនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៩] ហេតុប្បច្ចយោ អារម្មណោ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៣០] មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ ច អនិយតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មិច្ឆត្តនិយតញ្ច អនិយតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សម្មត្តនិយតញ្ច អនិយតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៩] គឺការរួបរួមបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្រោមហេតុបច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ គឺកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (មិច្ឆត្តនិយតត្តិកៈ)

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដូចគ្នា ។

[៣០] ឯធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ ឯធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ឯធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ ឯធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ ឯធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀងក្ដី ឯធម៌ មានសភាពមិនទៀងក្ដី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ ឯធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពមិនទៀង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ ឯធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀងផង នូវធម៌ មានសភាពមិនទៀងផង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ ឯធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀងផង នូវធម៌ មានសភាពមិនទៀងផង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៧១) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ចត្តារិ វិបាកេ ឯកំ អវិគតេ ចត្តារិ ។

(៧២) អនិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៣) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា តីណិ នោវិគតេ បញ្ច ។

(៧៤) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ បញ្ច ។

(៧៥) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

(៧៦) មិច្ឆត្តនិយតោ នហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សម្មត្តនិយតោ នហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនិយតោ នហេតុ ធម្មោ សម្មត្តនិយតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧១) គួរនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ៣ គួរនឹងអធិបតិប្បច្ច័យ មានការៈ៤ គួរនឹងវិបាកប្បច្ច័យ មានការៈ១ គួរនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានការៈ៤ ។

(៧២) នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៣) គួរនឹងនហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ១ គួរនឹងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ៥ គួរនឹងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានការៈ៣ គួរនឹងនោវិគតប្បច្ច័យ មានការៈ៥ ។

(៧៤) គួរនឹងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ៥ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៥) គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានការៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៧៦) នហេតុធម៌ មានសភាពខុសនឹងទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនឹងទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពខុសនឹងទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនឹងទៀង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣៧] មិច្ឆត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។ សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ សម្មត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ សម្មត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨] មិច្ឆត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ អនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ មិច្ឆត្តនិយតស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនិយតោ ហេតុ ធម្មោ

[៣៧] ហេតុធម៌ មានសភាពខុសហើយទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពខុសហើយទៀង ដោយអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង ដោយអធិបតិបច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអធិបតិបច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង ដោយអធិបតិបច្ច័យ ។

[៣៨] ហេតុធម៌ មានសភាពខុសហើយទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអនន្តរបច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវហើយទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអនន្តរបច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ដោយអនន្តរបច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានសភាពខុសហើយទៀង ដោយអនន្តរបច្ច័យ ហេតុធម៌ មានសភាពមិនទៀង

សម្មត្តនិយតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៩] អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា អដ្ឋ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ឯកំ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ តេរស ឧបនិស្សយេ សត្ត អវិគតេ តេរស ។

[៩០] នហេតុយា តេរស នអារម្មណេ តេរស នអធិបតិយា តេរស ។

[៩១] អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា ទ្វេ ។

[៩២] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[៩៣] មគ្គារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ មគ្គហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៨៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

[៩០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

[៩១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៩២] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (មិច្ឆត្តត្តិកៈហេតុទុកៈ)

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ មិច្ឆត្តត្តិកៈហេតុទុកៈ ។

មគ្គារម្មណត្តិកៈហេតុទុកៈ

[៩៣] ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

មគ្គាធិបតិំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ មគ្គារម្មណំ ហេតុញ្ច មគ្គាធិបតិំ ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ មគ្គហេតុកំ ហេតុញ្ច មគ្គាធិបតិំ ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៨៤) ហេតុយា សត្តរស អធិបតិយា សត្តរស ។

(៨៥) សហជាតេ សត្តរស អញ្ញមញ្ញេ សត្តរស និស្សយេ សត្តរស មគ្គេ សត្តរស អវិគតេ សត្តរស ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសា ។

(៨៦) មគ្គារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គហេតុកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គាធិបតិ ហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ មគ្គារម្មណោ ហេតុ ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ច ធម្មា

ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី អាស្រ័យនូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានការ ៥ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ផង នូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានការ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យនូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុផង នូវហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានការ ៣ ។

(៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានការ ១៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានការ ១៧ ។

(៨៥) ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានការ ១៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានការ ១៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានការ ១៧ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានការ ១៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានការ ១៧ ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារដែរ ។

(៨៦) ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានការ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានការ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានការ ៥ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី

មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ ហេតុ ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ច ធម្មា មគ្គហេតុកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៨៧) មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គាធិបតិ ហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ ហេតុ ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៨៨) មគ្គារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គហេតុកស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ មគ្គាធិបតិ ហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៧) ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៨) ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

មគ្គារម្មណោ ហេតុ ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ ហេតុ ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

[៤៩] មគ្គារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គាធិបតិ ហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គារម្មណោ ហេតុ ច មគ្គាធិបតិ ហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៥០] ហេតុយា សត្តរស អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ឯកវីស អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ សត្តរស អញ្ញមញ្ញេ សត្តរស និស្សយេ សត្តរស ឧបនិស្សយេ ឯកវីស អាសេវនេ សត្តរស ។

[៥១] នហេតុយា ឯកវីស នអារម្មណេ សត្តរស ។

[៥២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ សត្តរស ។

ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៤៩] ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

[៥១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

[៥២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ៤ ។ យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤៤] មគ្គារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មគ្គារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មគ្គារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។ មគ្គហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មគ្គហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មគ្គហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។ មគ្គាធិបតិំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មគ្គាធិបតិំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មគ្គាធិបតិំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ

[៤៣] ត្រង់អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដូច្នោះ ។

[៤៤] នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គាធិបតិំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គាធិបតិំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ មគ្គារម្មណំ នហេតុញ្ច មគ្គាធិបតិំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ នហេតុញ្ច មគ្គាធិបតិំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ នហេតុញ្ច មគ្គាធិបតិំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ មគ្គហេតុកំ នហេតុញ្ច មគ្គាធិបតិំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គហេតុកំ នហេតុញ្ច មគ្គាធិបតិំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គហេតុកំ នហេតុញ្ច មគ្គាធិបតិំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ផង នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ផង នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ផង នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុផង នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុផង នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុផង នូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៤] ហេតុយា សត្តរស អារម្មណេ សត្តរស អវិគតេ សត្តរស ។

[៩៥] មគ្គារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៦] នហេតុយា ឯកំ នអធិបតិយា សត្តរស នបុរេជាតេ សត្តរស នបច្ឆាជាតេ សត្តរស នអាសេវនេ នវ នវិបាកេ សត្តរស នវិប្បយុត្តេ សត្តរស ។

[៩៧] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា សត្តរស ។

[៩៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[១០០] មគ្គារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស ហេតុស្ស ច មគ្គាធិបតិស្ស ហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៩៤] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ គួរអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ គួរអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

[៩៥] នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៦] គួរនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ គួរនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ គួរនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ គួរនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ គួរនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ គួរនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ គួរនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

[៩៧] គួរនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៨] គួរអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១០០] ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ផង ដល់ហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣

[illegible]

[illegible]

នហេតុធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាមគ្គហេតុកៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាមគ្គហេតុកៈ និង នៃនហេតុធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ ជាមគ្គហេតុកៈ នហេតុធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[illegible] នហេតុធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ ជាមគ្គហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាមគ្គហេតុកៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាមគ្គហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ជាមគ្គហេតុកៈ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ នហេតុធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

អង្គារម្មណោ នហេតុ ច អង្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា អង្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អង្គហេតុកោ នហេតុ ច អង្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា អង្គហេតុកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិបច្ចយេន បច្ចយោ ចត្ត ។

(១០៦) អង្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ អង្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អង្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ អង្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អង្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ អង្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ច អង្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អង្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ អង្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អង្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ អង្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ អង្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ អង្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ច អង្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ច ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

នហេតុធម៌ មានអង្គជាអារម្មណ៍ក្តី នហេតុធម៌ មានអង្គជាអធិបតិក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអង្គជាអារម្មណ៍ ដោយអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានអង្គជាហេតុក្តី នហេតុធម៌ មានអង្គជាអធិបតិក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអង្គជាហេតុ ដោយអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១០៦) នហេតុធម៌ មានអង្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអង្គជាអារម្មណ៍ ដោយអនន្តរបច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអង្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអង្គជាអធិបតិ ដោយអនន្តរបច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអង្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអង្គជាអារម្មណ៍ផង នៃនហេតុធម៌ មានអង្គជាអធិបតិផង ដោយអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានអង្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអង្គជាអធិបតិ ដោយអនន្តរបច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអង្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអង្គជាអារម្មណ៍ ដោយអនន្តរបច្ច័យ នហេតុធម៌ មានអង្គជាអធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអង្គជាអារម្មណ៍ផង នៃនហេតុធម៌ មានអង្គជាអធិបតិផង ដោយអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

មគ្គារម្មណោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[១០៣] មគ្គារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ មគ្គហេតុកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ មគ្គាធិបតិ នហេតុ ធម្មោ មគ្គាធិបតិស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ មគ្គារម្មណោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា មគ្គារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ មគ្គហេតុកោ នហេតុ ច មគ្គាធិបតិ នហេតុ ច ធម្មា មគ្គហេតុកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

[១០៤] អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ឯកាទស អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហជាតេ សត្តរស អញ្ញមញ្ញេ សត្តរស និស្សយេ សត្តរស

នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយអនន្តរបច្ច័យ មានការៈ ៣ ។

(១០៣) នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ មានការៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ មានការៈ ៥ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតី ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ មានការៈ ៥ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ មានការៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុក្តី នហេតុធម៌ មានមគ្គជាអធិបតីក្តី ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ មានការៈ ៥ ។

(១០៤) គុណិតអារម្មណបច្ច័យ មានការៈ ៩ គុណិតអធិបតិបច្ច័យ មានការៈ ១១ គុណិតអនន្តរបច្ច័យ មានការៈ ៩ គុណិតសមនន្តរបច្ច័យ មានការៈ ៩ គុណិតសហជាតបច្ច័យ មានការៈ ១៧ គុណិតអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានការៈ ១៧ គុណិតនិស្សយបច្ច័យ មានការៈ ១៧

ឧបនិស្សយេ ឯកវីស អវិគតេ សត្តរស ។

[១០៥] នហេតុយា ឯកវីស នអារម្មណេ ឯកវីស ។

[១០៦] អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា ចត្តារិ ។

[១០៧] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧប្បន្នត្តិកហេតុទុកំ

[១០៨] ឧប្បន្នោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧប្បន្នា ហេតូ សម្បយុត្តកានំ ហេតូនំ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បដិសន្ធិក្ខណេ ។បេ។

[១០៩] អនុប្បន្នោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុប្បន្នា ហេតូ ចេតោបរិយញាណស្ស អារម្មណ-បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

[១០៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[១០៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១០៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ដូចបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ ។

ឧប្បន្នត្តិកហេតុទុកៈ

[១០៨] ហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ គឺហេតុ ដែលកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃពួកសម្បយុត្តកហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងខណៈនៃបដិ-សន្ធិ ។បេ។

[១០៩] ហេតុធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ គឺហេតុ មិនកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃចេតោបរិយញ្ញាណ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១១០] ឧប្បន្នោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ... សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិបាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ មគ្គប្បច្ចយេន បច្ចយោ សម្បយុត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។បេ។ ... អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១១] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ សហជាតេ ចត្តារិ អញ្ញមញ្ញេ ចត្តារិ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ អវិគតេ ចត្តារិ ។

[១១២] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១១៣] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១១៤] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស វិភង្គោ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១១០] ហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានអាការៈ៣ ។ ... ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិបាកប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមគ្គប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ។បេ។ ... ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។

[១១១] គុណហេតុប្បច្ច័យ មានអាការៈ៤ គុណអារម្មណប្បច្ច័យ មានអាការៈ២ គុណអធិបតិប្បច្ច័យ មានអាការៈ៣ គុណសហជាតប្បច្ច័យ មានអាការៈ៤ គុណអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានអាការៈ៤ គុណនិស្សយប្បច្ច័យ មានអាការៈ៤ គុណឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានអាការៈ២ គុណអវិគតប្បច្ច័យ មានអាការៈ៤ ។

[១១២] គុណនហេតុប្បច្ច័យ មានអាការៈ២ គុណនអារម្មណប្បច្ច័យ មានអាការៈ២ ។

[១១៣] គុណនអារម្មណប្បច្ច័យ មានអាការៈ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៤] គុណអារម្មណប្បច្ច័យ មានអាការៈ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ គឺគុណសង្ខេប យ៉ាងនេះ (ឧប្បន្នត្តិកៈ ចប់)

[illegible] យ៉ាងនេះឯង ។

(១១៥) ឧប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧប្បាទី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១១៦) ឧប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧប្បាទី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១១៧) ឧប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ... អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១១៨) ឧប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុប្បន្នោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស

(១១៥) នហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនទាន់កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលប្រុងនឹងកើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១១៦) នហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនទាន់កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលប្រុងនឹងកើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

(១១៧) នហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(១១៨) នហេតុធម៌ កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនទាន់កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ

នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឧប្បាទិ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៥៩) អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ សហជាតេ ឯកំ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ឯកំ ឧបនិស្សយេ តីណិ អវិគតេ ឯកំ ។

(១៦០) នហេតុយា តីណិ នអារម្មណេ តីណិ ។

(១៦១) អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា តីណិ ។

(១៦២) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

ឧប្បន្នត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អតីតត្តិកហេតុទុកំ

(១៦៣) បច្ចុប្បន្នោ ហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៦៤) អតីតោ ហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។

(១៦៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា តីណិ សហជាតេ ឯកំ

ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលប្រុងនឹងកើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(១៥៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៦០) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦១) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១៦២) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ចប់ ឧប្បន្នត្តិកៈ ។

អតីតត្តិកហេតុទុកៈ

(១៦៣) ហេតុធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៤) ហេតុធម៌ ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ឯកំ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ វិបាកេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ឯកំ អត្ថិយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[១៦៦] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១៦៧] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

[១៦៨] នហេតុយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

[១៦៩] អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៧០] អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ សហជាតេ ឯកំ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ឯកំ ឧបនិស្សយេ តីណិ អាសេវនេ ឯកំ កម្មេ ទ្វេ វិបាកេ ឯកំ ឥន្ទ្រិយេ ឯកំ មគ្គេ ឯកំ សម្បយុត្តេ ឯកំ

ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៦៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៦៧] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៩] នហេតុធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអព្យាកត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអព្យាកត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអព្យាកត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៧០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១

កម្មេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[១៣១] នហេតុយា តីណិ នអារម្មណេ តីណិ ។

[១៣២] អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា តីណិ ។

[១៣៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

អតីតត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[១៣៤] អតីតារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនាគតារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[១៣៦] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នកម្មេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៣១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៣៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ចប់ អតីតត្តិកហេតុទុកៈ ។

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[១៣៤] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យនូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យនូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យនូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣៦] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[១៣៧] អតីតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អតីតារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនាគតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អនាគតារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៣៨] អតីតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អតីតារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អតីតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អនាគតារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អតីតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនាគតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អនាគតារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារដែរ ។

[១៣៧] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ជាបច្ច័យនៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៨] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

[១៣៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ តីណិ ។

[១៤០] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១៤១] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[១៤២] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១៤៣] អតីតារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អនាគតារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១៤៤] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[១៣៩] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៤០] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៤១] ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[១៤២] ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[១៤៣] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[១៤៤] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៤៥) នហេតុយា តីណិ នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នឈានេ តីណិ នមគ្គេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

(១៤៦) អតីតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ អតីតារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អនាគតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ អនាគតារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(១៤៧) អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អវិគតេ តីណិ ។

(១៤៨) នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

(១៤៩) អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា នវ ។

[១៤៥] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនឈានប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

[១៤៦] នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៤៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៤៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១៤៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១៨០) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកំ

(១៨១) អជ្ឈត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធា ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៨២) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១៨៣) នអធិបតិយា ទ្វេ នបុរេជាតេ ទ្វេ នបច្ឆាជាតេ ទ្វេ នអាសេវនេ ទ្វេ នវិបាកេ ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

(១៨៤) អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៨០) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដូច្នោះ ។

ចប់ អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ ។

អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកៈ

(១៨១) ហេតុធម៌ ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៨៣) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(១៨៤) ហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៥៥] អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៥៦] អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៥៧] អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា ហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៥៨] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ទ្វេ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

[១៥៥] ហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៥៦] ហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[១៥៧] ហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៥៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៥៩] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១៦០] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១៦១] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១៦២] អជ្ឈត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធា នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦៣] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[១៦៤] នហេតុយា ទ្វេ នអធិបតិយា ទ្វេ នវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[១៦៥] អជ្ឈត្តោ នហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អជ្ឈត្តោ នហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធា នហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ពហិទ្ធា នហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៥៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៦០] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (អជ្ឈត្តិកត្តិកទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[១៦២] នហេតុធម៌ ខាងក្នុង អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ ខាងក្នុង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យនូវនហេតុធម៌ ខាងក្រៅ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៦៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រៀបដូចនឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៦៥] នហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ ខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១៦៦) អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អនន្តរេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ទ្វេ ។

(១៦៧) នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

(១៦៨) អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា ចត្តារិ ។

(១៦៩) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

(១៧០) អជ្ឈត្តារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៧១) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(១៦៦) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៦៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៦៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១៦៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកៈ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

(១៧០) ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង អាស្រ័យនូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ អាស្រ័យនូវហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៩៦) ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ទ្វេ ប-ច្ឆាជាតេ ទ្វេ អាសេវនេ ទ្វេ វិបាកេ ទ្វេ វិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

(១៩៧) អជ្ឈត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈ-ត្តារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធារម្ម-ណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៩៨) អជ្ឈត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈ-ត្តារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អជ្ឈត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធា-រម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ពហិទ្ធារម្ម-ណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្-ចយោ ពហិទ្ធារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ អជ្ឈត្តារម្មណស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៩៩) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិ-បតិយា តីណិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

[១៩៦] គឺឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារ ។

[១៩៧] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩៨] ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៩៩] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៧៦] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ ។

[១៧៧] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ទ្វេ ។

[១៧៨] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១៧៩] អតីតារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនាគតារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៨០] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[១៨១] អតីតារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ អតីតារម្មណស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៨២] អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ទ្វេ ។

(១៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១៧៧) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៧៨) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បច្ចនីយៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (អតីតារម្មណត្តិកនហេតុទុកៈ) បញ្ហាវារៈ គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(១៧៩) នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៨០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(១៨១) នហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃនហេតុធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១៨២) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១៤៣) នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

(១៤៤) អារម្មណប្បច្ចយា នហេតុយា ចត្តារិ ។

(១៤៥) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកំ

(១៤៦) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៧) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសា ។

(១៤៨) អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៤៩) អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៤៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤ ។

(១៤៤) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន៤ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១៤៥) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដដែល ។

ចប់ អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកៈ

(១៤៦) ហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ពឹងនូវហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន១ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រៀបដូចបដិច្ចវារៈ ។

(១៤៨) ហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៩) ហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤៨០] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។ សព្វត្ថ បញ្ច ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៤៨១] អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា

[៤៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងពួង មាន៥វារៈ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (មើលខាងសួរហេតុទុកៈ)

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដដែល ។

[៤៨១] នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី

អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា, អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។ អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្ដី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្ដី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្ដី នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្ដី អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង

នុប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។

[១៤២] អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

[១៤៣] ហេតុយា ឯកវីស អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកវីស អវិគតេ ឯកវីស ។

កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញផងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញផងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ នហេតុធម៌ ប្រកបដោយការឃើញផងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញផងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញផងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[១៤២] នហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញផងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញផងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ កើតឡើង ព្រោះអារម្មណបច្ច័យ ។

[១៤៣] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[១៩៤] នហេតុយា ឯកវីស នអារម្មណេ ឯក-វីស ។

[១៩៥] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកវីស ។

[១៩៦] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។ សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ ឯវំ គណេតព្វា ។

[១៩៧] [illegible] នហេតុ នអា- [illegible] ។

[១៩៨] អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា នវ អន-ន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ សហជាតេ ឯកវីស ឧបនិស្សយេ តីណិ អវិគតេ បញ្ចវីស ។

[១៩៩] នហេតុយា បញ្ចវីស នអារម្មណេ ឯកវីស ។

[២០០] អធិបតិប្បច្ចយា នហេតុយា នវ ។

[២០១] នហេតុប្បច្ចយា អធិបតិយា នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សនិទស្សនត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[១៩៥] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ត្រូវរាប់ឲ្យដូចគ្នានេះ ។

[១៩៧] នហេតុមូលកំ ត្រូវគណនាដោយការបញ្ជូនទៅក្នុងបច្ច័យ [illegible] ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១៩៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ។

[១៩៩] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[២០០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[២០១] ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (សេចក្តីពិស្តារ [illegible]) បញ្ហាវារៈ គប្បីពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ សនិទស្សនត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកសហេតុកទុកំ

[៦០៦] កុសលំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦០៧] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ ។

[៦០៨] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នកម្មេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

[៦០៩] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។

[៦១០] នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ ។

[៦១១] កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ កុសលស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

កុសលត្តិកសហេតុកទុកៈ

[៦០៦] សហេតុកធម៌ (ធម៌ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយហេតុ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦០៨] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦០៩] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រៀបដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

[៦១១] សហេតុកធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦០៨] កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ កុសលស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦០៩] កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ កុសលស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦១០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ តីណិ និស្សយេ តីណិ ឧបនិស្សយេ ឆ អាសេវនេ តីណិ ។

សហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៨] សហេតុកធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ សហេតុកធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ សហេតុកធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦០៩] សហេតុកធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃសហេតុកធម៌ ជាកុសល ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៦១០] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ គឺអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺនិស្ស័យប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ គឺឧបនិស្ស័យប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ គឺអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២០១] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ សត្ត ។

[២០២] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

[២០៣] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[២០៤] អកុសលំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អហេតុកញ្ច អព្យាកតំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២០៥] អព្យាកតំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[២០៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

[២០៧] អព្យាកតំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[២០១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[២០២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដូច្នេះ ។

[២០៤] អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអកុសលផង នូវអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០៥] អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២០៧] អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦១៨) អកុសលំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អហេតុកញ្ច អព្យាកតំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

(៦១៩) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

(៦២០) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៦២១) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

(៦២២) អកុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦២៣) អកុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦១៨) អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអហេតុកធម៌ ជាអកុសលផង នូវអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦១៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦២០) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រៀបដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៦២២) អហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២៣) អហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៦៤) អកុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៦៥) អកុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៦៦) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ ។

អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦៦៤) អហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ អហេតុកធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(៦៦៥) អហេតុកធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអហេតុកធម៌ ជាអកុសល ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៦៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦៦៧] នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ នអធិបតិយា ចត្តារិ ។

[៦៦៨] ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

[៦៦៩] នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកំ

[៦៧០] កុសលំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៧១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[៦៧២] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦៦៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

[៦៦៨] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (កុសលត្តិកសហេតុកទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសហេតុកទុកៈ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[៦៧០] ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៦៧២] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២៣៣] កុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៣៤] កុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[២៣៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ តីណិ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

[២៣៦] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[២៣៣] ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៣៤] ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុសម្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៣៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៣៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៣៧] ហេតុបច្ចយា ឆ អារម្មណេ តីណិ ។

[៦៣៨] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៦៣៩] អកុសលំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច អព្យាកតំ ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៤០] អព្យាកតំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

[៦៤១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

[៦៤២] អព្យាកតំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

[៦៣៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៣៨] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា (កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តកទុកៈ) បណ្ឌិត គប្បីធ្វើពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៦៣៩] ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសលផង នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤០] ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៦៤២] ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៣) អកុសលំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច អព្យាកតំ ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

(៦៦៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

(៦៦៥) អកុសលោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៦៦) អកុសលោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស

(៦៦៣) ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសលផង នូវហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈផង កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៦៦៥) ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៦) ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ

អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៦៣) អកុសលោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៦៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ចត្តារិ អនន្តរេ ចត្តារិ សមនន្តរេ ចត្តារិ សហជាតេ តីណិ អញ្ញមញ្ញេ ឯកំ និស្សយេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អាសេវនេ ចត្តារិ ។

(៦៦៥) នហេតុយា ចត្តារិ នអារម្មណេ ចត្តារិ ។

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៦៦] ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃហេតុវិប្បយុត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(៦៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦៦៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៦៥០] ហេតុបច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

[៦៥១] នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកំ

[៦៥២] កុសលំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច(១) ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៥៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[៦៥៤] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ នបច្ឆាជាតេ តីណិ នអាសេវនេ តីណិ នវិបាកេ តីណិ នវិប្បយុត្តេ តីណិ ។

---

១ ម. ច សទ្ទោ នត្ថិ ។

(៦៥០) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៥១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិក យ៉ាងណា (កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ) បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកៈ

(៦៥២) កុសលធម៌ ជាហេតុផង ដែលប្រកបដោយហេតុផង អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាហេតុផង ដែលប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាហេតុផង ដែលប្រកបដោយហេតុផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាហេតុផង ដែលប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុផង ដែលប្រកបដោយហេតុផង អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជាហេតុផង ដែលប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៥៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៥៤) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៥៥] កុសលោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច(1) ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៥៦] កុសលោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

១ ម. ចសទ្ទោ នត្ថិ ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារដែរ ។

[៤៥៥] កុសលធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៥៦] កុសលធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានតែ ៣ ។

អព្យាកតោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៦៥៧) កុសលោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៦៥៨) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ បញ្ច សមនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ តីណិ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

(៦៥៩) នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

(៦៦០) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៦៦១) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៦៦២) កុសលំ សហេតុកញ្ចេវ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សហេតុកោ ចេវ នហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សហេតុកញ្ចេវ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សហេតុកោ ចេវ

អព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងដ៏ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងដ៏ប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៥៧) កុសលធម៌ ជាហេតុផងដ៏ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុផងដ៏ប្រកបដោយហេតុ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៥៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៥៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៦៦០) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

(៦៦២) កុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ដ៏មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ដ៏មិនមែនជាហេតុ ទើប**កើតឡើង** ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ **ដ៏មិនមែនជាហេតុ** អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ

នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ សហេតុកាព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សហេតុកាព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៦៣] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[៦៦៤] នអធិបតិយា តីណិ នបុរេជាតេ តីណិ(១) ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦៦៥] កុសលោ សហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស សហេតុកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ សហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស សហេតុកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សហេតុកស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦៦៦] អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ បញ្ច សហជាតេ តីណិ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

១ ម. នបុរេជាតេ តីណិ [illegible] ។

ធម៌មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុជាធម៌មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុជាធម៌មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៦៤] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦៦៥] កុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុជាធម៌មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុជាធម៌មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុជាធម៌មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុជាធម៌មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុជាធម៌មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុជាធម៌មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៦៦] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(២៦៧) នហេតុយា ៤ នអារម្មណេ ៤ ។

(២៦៨) អារម្មណបច្ចយា នហេតុយា ៤ ។

(២៦៩) នហេតុបច្ចយា អារម្មណេ ៤ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស វិភង្គោ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(២៧០) កុសលំ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៧១) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ ។

(២៧២) នអធិបតិយា តីណិ ។

(៦៦៧) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៦៦៨) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦៦៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើវិត្ថារ យ៉ាងនោះឯងដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកៈហេតុសហេតុកទុកៈ ។

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៦៧០) កុសលធម៌ ជាហេតុផងសម្បយុត្តដោយហេតុផង ព្រោះអាស្រ័យ កុសលធម៌ ជាហេតុផងសម្បយុត្តដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាហេតុផងសម្បយុត្តដោយហេតុផង ព្រោះអាស្រ័យ អកុសលធម៌ ជាហេតុផងសម្បយុត្តដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងសម្បយុត្តដោយហេតុផង ព្រោះអាស្រ័យ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុផងសម្បយុត្តដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៧២) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៧៣] ហេតុប្បច្ចយា នអធិបតិយា តីណិ ។

[២៧៤] នអធិបតិប្បច្ចយា ហេតុយា តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[២៧៥] កុសលោ ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៦] កុសលោ ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៧៧] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ បញ្ច ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

[២៧៨] នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

[២៧៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[២៧៥] កុសលធម៌ ជាហេតុផង សម្បយុត្តដោយហេតុផង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុផង សម្បយុត្តដោយហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាហេតុផង សម្បយុត្តដោយហេតុផង ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាហេតុផង សម្បយុត្តដោយហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាហេតុផង សម្បយុត្តដោយហេតុផង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាហេតុផង សម្បយុត្តដោយហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៧៦] កុសលធម៌ ជាហេតុផង សម្បយុត្តដោយហេតុផង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាហេតុផង សម្បយុត្តដោយហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២៧៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៧៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(២៧៩) ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ តីណិ ។

(២៨០) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(២៨១) កុសលំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៨២) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

(២៨៣) នអធិបតិយា តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

(២៨៤) កុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(២៧៩) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៨០) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដដែល ។

(២៨១) កុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុក៏មែន ប្រកបដោយហេតុក៏មែន អាស្រ័យកុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុក៏មែន ប្រកបដោយហេតុក៏មែន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុក៏មែន ប្រកបដោយហេតុក៏មែន អាស្រ័យអកុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុក៏មែន ប្រកបដោយហេតុក៏មែន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុក៏មែន ប្រកបដោយហេតុក៏មែន អាស្រ័យអព្យាកតធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុក៏មែន ប្រកបដោយហេតុក៏មែន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(២៨៣) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(២៨៤) កុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុក៏មែន ប្រកបដោយហេតុក៏មែន ជាបច្ច័យដល់កុសលធម៌ សម្បយុត្តដោយហេតុក៏មែន ប្រកបដោយហេតុក៏មែន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[illegible]

[៤៨២] [illegible]

[៤៨៣] [illegible]

[៤៨៤] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[៤៨៥] [illegible]

[illegible]

[illegible] មានវារៈ ៣ ។ [illegible] មានវារៈ ៣ ។

[៤៨៥] [illegible] មានវារៈ ៤ [illegible] មានវារៈ ៣ ។

[៤៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៤៨៧] [illegible] មានវារៈ ៤ [illegible] ។

[៤៨៨] [illegible] មានវារៈ ៤ [illegible] ។

[illegible]

[illegible]

[illegible] ។

[illegible]

[៤៨៩] [illegible]

[illegible]

ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៩០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[៦៩១] នអធិបតិយា តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦៩២] កុសលោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ កុសលស្ស នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦៩៣] អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ សត្ត ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

[៦៩១] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រៀបដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦៩២] កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

[៦៩៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

(៦៩៤) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ ។

(៦៩៥) អារម្មណប្បច្ចយា ហេតុយា ចត្តារិ ។

(៦៩៦) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៦៩៧) អព្យាកតំ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៩៨) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(៦៩៩) នហេតុយា ឯកំ នោវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

(៧០០) អព្យាកតោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧០១) អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(៦៩៤) គួរនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(៦៩៥) គួរនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦៩៦) គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ គួរធ្វើឲ្យពិស្តារ ដូចក្នុង

កុសលត្តិក ដូច្នោះ ។

(៦៩៧) អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលប្រកបដោយហេតុ ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៩៨) គួរនឹងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គួរនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(៦៩៩) គួរនឹងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គួរនឹងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រាកដដូចនឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៧០០) អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលប្រកបដោយហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៧០១) គួរនឹងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គួរនឹងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គួរនឹងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស វិត្ថារោ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកំ

[៣០៤] កុសលំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា កុសលំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា កុសលំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សប្បច្ចយោ ច អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ សប្បច្ចយញ្ច អព្យាកតំ សប្បច្ចយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ សប្បច្ចយញ្ច អព្យាកតំ សប្បច្ចយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

ដូចបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ ។

កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកៈ

[៣០៤] កុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យផង អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យផង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣០៣) កុសលំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

(៣០៤) ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា នវ អវិគតេ នវ ។

(៣០៥) អកុសលំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(៣០៦) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ឯកំ នអធិបតិយា នវ នោវិគតេ ឯកំ ។

(៣០៧) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

(៣០៨) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

(៣០៩) កុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៣១០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៣១១) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣១២) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៣១៣) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣១៤) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣០៩] កុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ កុសលស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ អកុសលស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣១០] កុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ កុសលស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ អកុសលស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សប្បច្ចយោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣១១] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ទស អនន្តរេ សត្ត សមនន្តរេ សត្ត សហជាតេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តេរស ។

[៣១២] នហេតុយា បណ្ណរស នអារម្មណេ បណ្ណរស(១) ។

១ ម. នហេតុយា បណ្ណរស ។ ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ សត្ត ។ នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ចុទ្ទស ឥតិ បាឋោ អត្ថិ ។

[៣០៩] កុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១០] កុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣១១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

[៣១២] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ។

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។

[illegible] ។

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។

[illegible] ។

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។

[illegible] [illegible] [illegible] ។

[illegible] ។

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ។

ចប់ [illegible] ។

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible] ។ [illegible] [illegible]

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អនិទស្សនញ្ច អព្យាកតំ អនិទស្សនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣០៧] កុសលំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[៣០៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

[៣០៩] អកុសលំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៣១០] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ នអធិបតិយា នវ នោវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈផង អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈផង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣០៧] កុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ហើយកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ហើយកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ហើយកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣០៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៣០៩] អកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ហើយកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ហើយកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៣៦១) កុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ កុសលស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ តីណិ ។ អកុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ អកុសលស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អនិទស្សនោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៦២) កុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ កុសលស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អនិទស្សនោ ធម្មោ អកុសលស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អនិទស្សនោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៣៦៣) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អនន្តរេ សត្ត ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ សត្តរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស វិភង្គោ ឯវំ វិត្ថារេតព្វោ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

(៣៦១) កុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយហេតុបច្ច័យ ។

(៣៦២) កុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៦៣) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ១៧ ។

ឯវិភង្គវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកសម្បយុត្តទុកំ

[៧៥៥] អកុសលំ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៧៥៦] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៧៥៧] កុសលំ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ សម្បយុត្តញ្ច អព្យាកតំ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ សម្បយុត្តញ្ច អព្យាកតំ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៧៥៨] កុសលំ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

កុសលត្តិកសម្បយុត្តទុកៈ

[៧៥៥] អកុសលធម៌ ជាសម្បយុត្តៈ (ប្រកបដោយការប្រកប) អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសម្បយុត្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានតែ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានតែ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យវារៈក៏ដូច ក្នុងសហជាតវារៈក៏ដូច ក្នុងទីទាំងពួង មានតែ ១ ។

[៧៥៧] កុសលធម៌ ជាសម្បយុត្តៈ (...) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាសម្បយុត្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានតែ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាសម្បយុត្តៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសម្បយុត្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានតែ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាសម្បយុត្តៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសម្បយុត្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាសម្បយុត្តៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាសម្បយុត្តៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាសម្បយុត្តៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាសម្បយុត្តៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសម្បយុត្តៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាសម្បយុត្តៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥៨] កុសលធម៌ ជាសម្បយុត្តៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាសម្បយុត្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

អកុសលំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

(៣២៨) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

(៣២៩) អកុសលំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៣០) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ឯកំ នអធិបតិយា ទ្វេ នោវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ ។

(៣៣១) កុសលោ អប្បដិឃោ ធម្មោ កុសលស្ស អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អប្បដិឃោ ធម្មោ អកុសលស្ស អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អប្បដិឃោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ កើតឡើង ព្រោះអារម្មណបច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ កើតឡើង ព្រោះអារម្មណបច្ច័យ ។

(៣២៨) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៣២៩) អកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ កើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ កើតឡើង ព្រោះនហេតុបច្ច័យ ។

(៣៣០) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រាកដដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៣៣១) កុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ដោយហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ដោយហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអប្បដិឃៈ ដោយហេតុបច្ច័យ ។

[៣៣២] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ទស អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(កុសលត្តិកសប្បដិឃទុកំ និដ្ឋិតំ ។)

កុសលត្តិករូបីទុកំ

[៣៣៣] អព្យាកតំ រូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៣៤] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៣៣៥] កុសលំ អរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៣៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

(៣៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ដែលបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសប្បដិឃទុកៈ ។

កុសលត្តិករូបីទុកៈ

(៣៣៧) រូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ រូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៣៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

(៣៣៩) អរូបធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ អរូបធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អរូបធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ អរូបធម៌ ជាអកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អរូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ អរូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៤០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៣៧) ហេតុយា ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

វិត្ថារេតព្វា ។

(៣៣៨) កុសលោ អរូបី ធម្មោ កុសលស្ស អរូបិស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ អរូបី ធម្មោ អកុសលស្ស អរូបិស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អរូបី ធម្មោ អព្យាកតស្ស អរូបិស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៣៩) កុសលោ អរូបី ធម្មោ កុសលស្ស អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អរូបី ធម្មោ អកុសលស្ស អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អរូបី ធម្មោ អព្យាកតស្ស អរូបិស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៣៤០) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិករូបីទុកំ និដ្ឋិតំ ។

(៣៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ត្រូវពោលអោយពិស្តារដូចនេះ ។

(៣៣៨) អរូបធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃអរូបធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អរូបធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអរូបធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អរូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអរូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៣៩) អរូបធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃអរូបធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អរូបធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអរូបធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អរូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអរូបធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៤០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បញ្ហាវារៈ គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិករូបីទុកៈ ។

កុសលត្តិកលោកិយទុកំ

[៣៤១] កុសលំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ លោកិយោ ច អព្យាកតោ លោកិយោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ លោកិយញ្ច អព្យាកតំ លោកិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ លោកិយញ្ច អព្យាកតំ លោកិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៣៤២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

កុសលត្តិកលោកិយទុកៈ

[៣៤១] កុសលធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ជាលោកិយក្តី អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាលោកិយផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាលោកិយផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៤៣] អកុសលំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៤៤] នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា ឆ នោវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសោ ។

[៣៤៥] កុសលោ លោកិយោ ធម្មោ កុសលស្ស លោកិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ លោកិយោ ធម្មោ អកុសលស្ស លោកិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ លោកិយោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស លោកិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៤៦] កុសលោ លោកិយោ ធម្មោ កុសលស្ស លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ លោកិយោ ធម្មោ

[៣៤៣] អកុសលធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤៤] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ក៏ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៤៥] កុសលធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកិយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាលោកិយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤៦] កុសលធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកិយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាលោកិយ

អកុសលស្ស លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ លោកិ-យោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស លោកិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៣៤៧] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិ-បតិយា នវ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៣៤៨] កុសលំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច កុស-លោ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៤៩] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិ-បតិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៣៥០] នអធិបតិយា ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣៥១] កុសលោ លោកុត្តរោ ធម្មោ កុ-សលស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ

ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាលោកិយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកិយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៤៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

(៣៤៨) កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៤៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៣៥០) ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រាកដដូចនឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៣៥១) កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ

អព្យាកតស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

(២៥១) អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ អព្យា-កតស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ កុស-លស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៥២) កុសលោ លោកុត្តរោ ធម្មោ កុស-លស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ អព្យា-កតស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ កុស-លស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៥៣) កុសលោ លោកុត្តរោ ធម្មោ អព្យា-កតស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ អព្យា-កតស្ស លោកុត្តរស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៥១) អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកត-ធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(២៥២) កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ អព្យា-កតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយ អធិបតិប្បច្ច័យ ។

(២៥៣) កុសលធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកត-ធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

(៣៨៨) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកលោកិយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

(៣៨៩) កុសលំ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា កុសលំ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា កុសលំ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ច អព្យាកតោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះ ។

ចប់ កុសលត្តិកលោកិយទុកៈ ។

កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

(៣៨៩) កុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

អកុសលំ នោនីវរណិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នោនីវរណិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ នោនីវរណិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នោនីវរណិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ នោនីវរណិយញ្ច អព្យាកតំ នោនីវរណិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នោនីវរណិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ នោនីវរណិយញ្ច អព្យាកតំ នោនីវរណិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នោនីវរណិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៩៧) កុសលំ នោនីវរណិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នោនីវរណិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ អកុសលំ នោនីវរណិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នោនីវរណិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ អព្យាកតំ នោនីវរណិយញ្ច

អកុសលធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៩៧) កុសលធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់ ដោយនីវរណៈណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីនឹងខ្ទប់

ធម្មំ បច្ចយា អព្យាកតោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

(៣៩០) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ទ្វេ ។

(៣៩១) អកុសលំ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុបច្ចយា ។

(៣៩២) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា ទ្វេ នោវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

(៣៩៣) កុសលោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ កុសលស្ស កេនចិវិញ្ញេយ្យស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ អកុសលស្ស កេនចិវិញ្ញេយ្យស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស កេនចិវិញ្ញេយ្យស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ព្រោះអាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៣៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៣៩១) អកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ព្រោះអាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩២) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៣៩៣) កុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦៤] ធម្មសភាព គ្រោងចិត្តព្រោះហេតុ ជាធម្ម
ធម្មសភាព គ្រោងចិត្តព្រោះហេតុ ជាធម្ម ជាអារម្មណ៍
បច្ចុប្បន្ន បច្ចុប្បន្ន ។

[៣៦៥] ហេតុធម៌ សត្វ ជាអារម្មណ៍ ចរ អវិ
ជា ទោស ។

អតីតា កុសលត្តិក ឧប្បន្នត្តិក ដ៏ វិតក្កត្តិក ។

[៣៦៦] ធម្មសភាព គ្រោងចិត្តព្រោះហេតុ ជាធម្ម ធម្មធម៌
ធម្មសភាព គ្រោងចិត្តព្រោះហេតុ ជាធម្ម ជាបច្ចុប្បន្ន
បច្ចុប្បន្ន ។ គ្រោងចិត្តព្រោះហេតុធម្មសភាព ។

កុសលត្តិកគ្រោងចិត្តព្រោះហេតុ ចប់ ។

កុសលត្តិកអភិវិតក្កៈ

[៣៦៧] ធម្មសភាព ឧបាទ ជាធម្ម ធម្មធម៌ អវិ
ជាធម្ម ឧបាទ ជាធម្ម បច្ចុប្បន្ន ហេតុបច្ចុប្បន្ន ។

[៣៦៨] ហេតុធម៌ ជាធម្ម អវិជ្ជា ជាធម្ម ។

សហជាតកម្ម សង្ខារក្ខន្ធ
បញ្ចកម្ម សត្វ ជាធម្ម ។

[៣៦៦] កុសលធម៌ ដែលកើតឡើងដោយចិត្ត ដោយវិញ្ញាណណា
មួយ ជាមួយ នៃកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងដោយចិត្ត ដោយវិញ្ញាណ
ណាមួយ ដោយអារម្មណ៍បច្ច័យ ។

[៣៦៧] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មាន៤ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ
មាន៤ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មាន១៣ ។

វិបាកត្តិក កុសលត្តិក ជាដើម
បច្ច័យ ក្នុងទាំងពួង ដូចនេះ ។

[៣៦៨] កុសលធម៌ ដែលកើតឡើងដោយចិត្ត ដោយវិញ្ញាណណា
មួយ ពេញមួយ នៃកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងដោយចិត្ត ដោយវិញ្ញាណ
ណាមួយ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(កុសលត្តិកគ្រោងចិត្តព្រោះហេតុ) ដូចគ្នានឹងគ្រោងចិត្តព្រោះហេតុដែរ ។
ចប់ កុសលត្តិកគ្រោងចិត្តព្រោះហេតុ ។

កុសលត្តិកអាសវិកៈ

[៣៦៩] កុសលធម៌ ជាអាសវៈ ពេញមួយ នៃកុសលធម៌
ជាអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៣៧០] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មាន១ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មាន
១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ សម្បយុត្តបច្ច័យ
បច្ច័យទាំងពួង សុទ្ធតែមាន១ ។

[៣៦៨] កុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា កុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា កុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នោអាសវោ ច អព្យាកតោ នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ នោអាសវញ្ច អព្យាកតំ នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ នោអាសវញ្ច អព្យាកតំ នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៣៦៩] កុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ អកុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

[៣៦៨] កុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦៩] កុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

អព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៦៩] ហេតុយា ៤ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ៤ អវិគតេ ៤ ។

[៣៧០] នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ ចត្តារិ នអធិបតិយា ៤ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសោ ។

[៣៧២] កុសលោ នហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ អកុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៧៥] កុសលោ នហេតុ ធម្មោ កុសលស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៣៧០] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៧២] កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣៧៥] កុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៣៧៣] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ចត្ត អធិបតិយា ចត្ត អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសម្បយុត្តវារំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសាសវទុកំ

[៣៧៤] កុសលំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ សាសវញ្ច អព្យាកតំ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សាសវញ្ច អព្យាកតំ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៧៣] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

បញ្ហាវារៈ គឺកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកសម្បយុត្តវារៈ ។

កុសលត្តិកសាសវទុកៈ

[៣៧៤] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩៥) ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិ-គតេ នវ ។

(៣៩៦) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ បញ្ច នអធិបតិយា នវ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

(៣៩៧) កុសលោ សាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស សាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ សាសវោ ធម្មោ អកុសលស្ស សាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៩៨) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អវិ-គតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៣៩៩) កុសលំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៣៩៦) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៣៩៧) កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាបច្ច័យនៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាបច្ច័យនៃអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាបច្ច័យនៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

(៣៩៩) កុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

កុសលត្តិកសាសវទុកំ

[៣៨០] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសោ ។

[៣៨១] កុសលោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨២] អព្យាកតោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨៣] កុសលោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

កុសលត្តិកសាសវទុកៈ

[៣៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

[៣៨១] កុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៨២] អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៣៨៣] កុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៣៨០] កុសលោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៨១] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកំ

[៣៨២] អកុសលំ អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៨៣] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៣៨០] កុសលធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៣៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកអាសវទុកៈ ។

កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[៣៨២] អកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៨៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

(៣៥៨) កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តញ្ច អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អាសវវិប្បយុត្តញ្ច អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៥៩) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា សត្ត អវិគតេ សត្ត ។

(៣៥៨) កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៥៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣៩០] កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៩១] ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា បញ្ច អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកំ

[៣៩២] អកុសលំ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៩៣] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៩០] កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិក យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តទុកៈ ។

កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកៈ

[៣៩២] អកុសលធម៌ ជាអាសវៈ ផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអាសវៈ ផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បញ្ហាវារេបិ

សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៣៩៤) កុសលំ សាសវញ្ចេវនោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សាសវោចេវនោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សាសវញ្ចេវនោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សាសវោចេវនោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សាសវញ្ចេវនោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សាសវោចេវនោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ សាសវញ្ចេវនោចអាសវញ្ច អព្យាកតំ សាសវញ្ចេវនោចអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សាសវោចេវនោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ សាសវញ្ចេវនោចអាសវញ្ច អព្យាកតំ សាសវញ្ចេវនោចអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សាសវោចេវនោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

(៣៩៤) កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែនឹងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែនឹងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែនឹងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែនឹងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែនឹងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែនឹងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែនឹងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែនឹងមិនមែនជាអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែនឹងមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែនឹងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែនឹងមិនមែនជាអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែនឹងមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៥] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ តីណិ អធិ-បតិយា ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៣៩៦] កុសលោ សាសវោចេវនោចអាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស សាសវស្សចេវនោចអាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុ-សលោ សាសវោចេវនោចអាសវោ ធម្មោ អកុ-សលស្ស សាសវស្សចេវនោចអាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សាសវោចេវនោចអាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សា-សវស្សចេវនោចអាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៩៧] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ចត្តារិ អធិ-បតិយា ចត្តារិ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។
កុសលត្តិកសាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៣៩៦] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១៣វារៈ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។
ចប់ កុសលត្តិកសាសវទុកៈ ។

កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ

[៣៩៨] អកុសលំ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣៩៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បញ្ហាវារេបិ

សព្វត្ថ តីណិ ។

[៤០០] អកុសលំ អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤០១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ បញ្ហាវារេបិ

សព្វត្ថ តីណិ ។

កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[៣៩៨] អកុសលធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានបទ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានបទ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានបទ៣ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី

បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានបទ៣ ។

[៤០០] អកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានបទ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានបទ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានបទ៣ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី

បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានបទ៣ ។

ចប់ កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ ។

កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ

(៦៩២) កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវញ្ច អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវញ្ច អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៩៣) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា សត្ត ។

កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

(៦៩២) កុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ តែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី

ដូចជាបដិច្ចវារៈ ។

(៤០៤) [illegible]

[illegible]

(៤០៥) [illegible]

[illegible] ។

[illegible]

(៤០៦) [illegible]

[illegible] ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចជាបដិច្ចវារៈ ។

(៤០៧) កុសលធម៌ [illegible] ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ [illegible] ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ [illegible] ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ [illegible] ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤០៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៨ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ១០ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ចប់ហើយ

[illegible] ។

(៤០៩) កុសលធម៌ [illegible] ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ [illegible] ហេតុប្បច្ច័យ ។ [illegible] ហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០៣) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

(៦០៤) កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦០៥) អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦០៦) កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ

(៦០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ប្រៀបដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៦០៨) កុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ដែលមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ដែលមិនមានអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ដែលមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ដែលមិនមានអាសវៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០៩) អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ដែលមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ដែលមិនមានអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ដែលមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ដែលមិនមានអាសវៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦១០) កុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ដែលមិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ដែលមិនមានអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌

អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ កុសលស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៦០] កុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អាសវវិប្បយុត្តស្ស អនាសវស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៦១] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ សហជាតេ ទ្វេ អញ្ញមញ្ញេ ទ្វេ និស្សយេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ប្រាសចាកអាសវៈ ជាធម៌មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាធម៌មិនមានអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាធម៌មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាធម៌មិនមានអាសវៈ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៦០] កុសលធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាធម៌មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាធម៌មិនមានអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាធម៌មិនមានអាសវៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាធម៌មិនមានអាសវៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[៤៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងនិស្សយប្បច្ច័យ មាន២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន២ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ ។

កុសលត្តិកគោច្ឆកទុកំ

(៦៨៣) អកុសលំ សញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច ... អកុសលំ គន្ថំ ... ឱឃំ យោគំ នីវរណំ ... ។ កុសលំ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា គោច្ឆកសទិសំ ។ ទិដ្ឋិំ បដិច្ច ទិដ្ឋិ ន ឧប្បជ្ជតិ ។

កុសលត្តិកគោច្ឆកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសារម្មណទុកំ

(៦៨៤) កុសលំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៨៥) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

កុសលត្តិកគោច្ឆកទុកៈ

(៦៨៣) អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ... ជាគន្ថៈ ជាអកុសល ... ជាឱឃៈ ជាយោគៈ ជានីវរណៈ ... ។ កុសលធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងគោច្ឆកៈដែរ ។ ទិដ្ឋិ មិនកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យ នូវទិដ្ឋិទេ ។

ចប់ កុសលត្តិកគោច្ឆកទុកៈ ។

កុសលត្តិកសារម្មណទុកៈ

(៦៨៤) កុសលធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៦០៦) កុសលោ សារម្មណោ ធម្មោ កុសលស្ស សារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ សារម្មណោ ធម្មោ អកុសលស្ស សារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ សារម្មណោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦០៧) កុសលោ សារម្មណោ ធម្មោ កុសលស្ស សារម្មណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦០៨) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ណវ អធិបតិយា សត្ត អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៦០៩) អព្យាកតំ អនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦១០) ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(៦១១) នហេតុយា ឯកំ ។

[៦០៦] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ដោយហេតុបច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ដោយហេតុបច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ដោយហេតុបច្ច័យ ។

[៦០៧] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ។

[៦០៨] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៦០៩] អព្យាកតធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៦១០] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៦១១] ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

(៦៦៦) អព្យាកតោ អនារម្មណោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនារម្មណស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ... អញ្ញមញ្ញប្បច្ចយេន បច្ចយោ និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន បច្ចយោ អត្ថិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិគតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

កុសលត្តិកសារម្មណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកចិត្តទុកំ

(៦៦៧) កុសលោ ចិត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស ចិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៦៨) អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អវិគតេ សត្ត ។

(៦៦៩) នហេតុយា នវ នអារម្មណេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស វិភង្គោ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៦៧០) កុសលំ នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារដែរ ។

(៦៦៦) អព្យាកតធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយនិស្ស័យប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអវិគតប្បច្ច័យ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

ចប់ កុសលត្តិកសារម្មណទុកៈ

កុសលត្តិកចិត្តទុកៈ

(៦៦៧) កុសលធម៌ ជាចិត្ត ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាចិត្ត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦៦៨) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៦៦៩) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិក យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

(៦៧០) កុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អកុសលំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច អកុសលា តយោ ខន្ធា ... ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ... អព្យាកតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច អព្យាកតា តយោ ខន្ធា ... ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ ... ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៩៣) កុសលំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ... ឧប្បជ្ជន្តិ ... ហេតុបច្ចយា ។

(១៩៤) ... ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

វិត្ថារេតព្វោ ។

(១៩៥) ... ។

(១៩៦) ... ។

កុសលត្តិកបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

... ធម្មំ បដិច្ច ... ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ... ។ ... ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៩៧) ... ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៩៨) ... ។

(១៩៩) ... ។

(២០០) ... ។

(៨) កុសលត្តិកំ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ

[១៣] កុសលំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៤] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[១៥] កុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៦] កុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ [illegible] ។ អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ

[illegible]

[១៧] [illegible] ហេតុប្បច្ចយា ។ [illegible] ហេតុប្បច្ចយា ។ [illegible] ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៨] [illegible] ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[១៩] [illegible] ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ [illegible] ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ [illegible]

[២០] [illegible] បច្ចយោ ។ [illegible]

ជាតិ អកុសលោ ចេតសិកោ អកុសលស្ស ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្ម-ណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ ចេត-សិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ចេតសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៤៣០) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឆ អធិ-បតិយា សត្ត អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៤៣១) កុសលំ អចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យា-កតោ អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៣២) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ឯកំ អវិ-គតេ បញ្ច ។

(៤៣៣) នហេតុយា ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកចេតសិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកចិត្តសម្បយុត្តទុកំ

(៤៣៤) កុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ... កុសលំ

ជាចេតសិក ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាចេតសិក ដោយអារម្មណប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាចេតសិក ជាបច្ច័យ នៃអព្យា-កតធម៌ ជាចេតសិក ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិក យ៉ាងណា

បញ្ហាវារៈ គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដូចគ្នា ។

(៤៣១) អព្យាកតធម៌ មិនមែនចេតសិក អាស្រ័យ នូវកុសល-ធម៌ មិនមែនចេតសិក កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៤៣៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកចេតសិកទុកៈ ។

កុសលត្តិកចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

(៤៣៤) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ... អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ច្រឡំដោយចិត្ត ... នូវកុសលធម៌

ចិត្តសមុដ្ឋានំ ... កុសលំ ចិត្តសហភុំ ... កុសលំ ចិត្តានុបរិវត្តឹ ... កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ... កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ... កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តឹ ខន្ធំ បដិច្ច កុសលា ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តី ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៤០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ
ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកំ

[៤៤១] អជ្ឈត្តិកំ អជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តិកោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៤២] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

តាំងឡើងនឹងចិត្ត ... នូវកុសលធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ... នូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ... នូវកុសលធម៌ ច្រឡំ តាំងឡើងនឹងចិត្ត ... នូវកុសលធម៌ ច្រឡំ តាំងឡើងនឹងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ... នូវកុសលធម៌ ច្រឡំ តាំងឡើងនឹងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ច្រឡំ តាំងឡើងនឹងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤០] គួររាប់ហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ គួររាប់អារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ គួររាប់អវិគតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកៈ

[៤៤១] អជ្ឈត្តិកធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តិកធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤២] គួររាប់ហេតុប្បច្ច័យ មាន១វារៈ គួររាប់អារម្មណប្បច្ច័យ មាន១វារៈ គួររាប់អវិគតប្បច្ច័យ មាន១វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៤៤៣) កុសលោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ កុសលស្ស អជ្ឈត្តិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ អកុសលស្ស អជ្ឈត្តិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អជ្ឈត្តិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ អកុសលស្ស អជ្ឈត្តិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អជ្ឈត្តិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(៤៤៤) អារម្មណេ នវ អធិបតិយា តីណិ អវិគតេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស វិត្ថារោ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៤៤៥) កុសលំ ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៤៦) ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

(៤៤៣) កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៤៤) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

វិត្ថារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីចែកវិត្ថារ យ៉ាងនោះដែរ ។

(៤៤៥) កុសលធម៌ ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ កុសលធម៌ ជាខាងក្រៅ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៤៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

(៦៦៣) កុសលោ ពាហិរោ ធម្មោ កុសលស្ស ពាហិរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៦៤) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកឧបាទាទុកំ

(៦៦៥) អព្យាកតោ ឧបាទា ធម្មោ អព្យាកតស្ស ឧបាទា ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៦៦) កុសលំ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ នោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៦៦៣) កុសលធម៌ ជាពាហិរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាពាហិរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បញ្ហាវារៈ គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះ ។

ចប់ កុសលត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកៈ ។

កុសលត្តិកឧបាទាទុកៈ

(៦៦៥) អព្យាកតធម៌ ជាឧបាទា ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាឧបាទា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(៦៦៦) កុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩១] ហេតុយា ៣ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសោ ។

[៤៩២] កុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ ធម្មោ អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ [illegible] ។ អព្យាកតោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៩៣] កុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ ធម្មោ អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ [illegible] ។ អព្យាកតោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៤៩៤] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ទស អវិគតេ តេរស ។

បច្ច័យ ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

[៤៩៥] កុសលធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាក្រឹតធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាក្រឹតធម៌ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៦] កុសលធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាក្រឹតធម៌ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាក្រឹតធម៌ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[៥៥១] អកុសលធម៌ [illegible] ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ [illegible] ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ [illegible] ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី [illegible] ។

[៥៥៣] កុសលធម៌ [illegible] ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ [illegible] ។ អកុសលធម៌ [illegible] ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ [illegible] ។ អព្យាកតធម៌ [illegible] ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ [illegible] ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ [illegible] ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី

ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[illegible]

[illegible] ។

[illegible]

កុសលត្តិកទន្ធាភិញ្ញទុកៈ

[៥៥៥] អកុសលធម៌ ជាទន្ធាភិញ្ញ អាស្រ័យ អកុសលធម៌ ជាទន្ធាភិញ្ញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ [illegible] មានវារៈ១ ។

[៥៥៧] កុសលធម៌ ជាទន្ធាភិញ្ញ អាស្រ័យ កុសលធម៌ ជាទន្ធាភិញ្ញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាទន្ធាភិញ្ញ អាស្រ័យ អព្យាកតធម៌ ជាទន្ធាភិញ្ញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ អកុសលធម៌ ជា [illegible] អាស្រ័យ អកុសលធម៌ ជាទន្ធាភិញ្ញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៥៦] កុសលោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ កុសលស្ស អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អកុសលស្ស អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៥៧] កុសលោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ កុសលស្ស អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អកុសលស្ស អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ កុសលស្ស អនុបាទិន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៥៥៨] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ទស អនន្តរេ សត្ត សហជាតេ នវ និស្សយេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ តេរស ។

កុសលត្តិកឧបាទិន្នទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៥៥៩] កុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយហេតុបច្ច័យ ។

[៥៦០] កុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយអារម្មណបច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ដោយអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥៦១] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ១០ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងសហជាតបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ចប់ កុសលត្តិកឧបាទិន្នទុកៈ ។

កុសលត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ

[៤៦២] អកុសលំ ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៦៣] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

ឧបាទានគោច្ឆកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកកិលេសទុកំ

[៤៦៤] អកុសលំ កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៦៥] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៤៦៦] កុសលំ នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

កុសលត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

[៤៦២] អកុសលធម៌ ជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាឧបាទាន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ឧបាទានគោច្ឆកៈ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារដូចនេះ ។

ចប់ កុសលត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ ។

កុសលត្តិកកិលេសទុកៈ

[៤៦៤] អកុសលធម៌ ជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាកិលេស កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ១ ។

[៤៦៦] កុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកិលេស កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៧] ហេតុយា ៤ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ៤ អវិគតេ ៤ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦៦៨] កុសលោ នោកិលេសោ ធម្មោ កុសលស្ស នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ នោកិលេសោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នោកិលេសស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៦៩] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ៤ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកកិលេសទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសង្កិលេសិកទុកំ

[៦៧០] កុសលំ សង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[៦៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦៦៨] កុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាកិលេស ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកិលេស ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកិលេស ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១៣វារៈ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដូចគ្នា ។

ចប់ កុសលត្តិកកិលេសទុកៈ ។

កុសលត្តិកសង្កិលេសិកទុកៈ

[៦៧០] កុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ទីណិ ។ អព្យាកតំ សង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៩៨) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទីណិ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា(១) ។

(៤៩៩) កុសលោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ កុសលស្ស សង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទីណិ ។ អកុសលោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ អកុសលស្ស សង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទីណិ ។ អព្យាកតោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥០០) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស វិត្ថារោ ឯវំ វិត្ថារេតព្វោ ។

(៥០១) កុសលំ អសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

១ ម. សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ វារៈ ។ អព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៩៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២ វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣ វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន២ វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យដូចបដិច្ចវារៈ ។

(៤៩៩) កុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ វារៈ ។ អកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ វារៈ ។ អព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥០០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៧ វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៤ វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៤ វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១៣ វារៈ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(៥០១) កុសលធម៌ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អា-
ស្រ័យនូវកុសលធម៌ មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៧៥) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

(៦៧៦) កុសលោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ កុសលស្ស អសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៧៧) អព្យាកតោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ កុសលស្ស អសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៧៨) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង អា-ស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្ដី សម្បយុត្តវារៈក្ដី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៦៨០) កុសលធម៌ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨១) អព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសង្កិលេសិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋទុកំ

(៤៨៩) អកុសលំ សង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៩០) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៤៩១) កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋោ ច អព្យាកតោ អសង្កិលិដ្ឋោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា (ទ្វេ) ។

(៤៩២) កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

ដូចបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសង្កិលេសិកទុកៈ ។

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋទុកៈ

(៤៨៩) អកុសលធម៌ ដែលសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

(៤៩១) កុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងក្តី អព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៤៩២) កុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

អកុសលំ អសន្និទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អសន្និទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

[២៤៣] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[២៤៤] កុសលោ អសន្និទស្សនោ ធម្មោ កុសលស្ស អសន្និទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អសន្និទស្សនោ ធម្មោ អកុសលស្ស អសន្និទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[២៤៥] កុសលោ អសន្និទស្សនោ ធម្មោ កុសលស្ស អសន្និទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ អកុសលោ អសន្និទស្សនោ ធម្មោ អកុសលស្ស អសន្និទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។

[២៤៦] ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ចត្តារិ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

អព្យាកតធម៌ ដែលមិនមែនសនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលមិនមែនសនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[២៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

[២៤៤] កុសលធម៌ ដែលមិនមែនសនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលមិនមែនសនិទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលមិនមែនសនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ដែលមិនមែនសនិទស្សនៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៤៥] កុសលធម៌ ដែលមិនមែនសនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលមិនមែនសនិទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ អកុសលធម៌ ដែលមិនមែនសនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ដែលមិនមែនសនិទស្សនៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[២៤៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(៤៩៧) អកុសលំ ធម្មំ ហេតុសម្បយុត្តំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ហេតុសម្បយុត្តោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សង្ខិត្តំ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកំ

(៤៩៨) អកុសលំ ធម្មំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៩៩) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៥០០) កុសលំ សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

ដូចក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បញ្ហាវារៈ គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកសហេតុកទុកៈ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៤៩៧) អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ [illegible] ។

ចប់ កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកៈ

(៤៩៨) អកុសលធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង អាស្រ័យ អកុសលធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៩៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈ ១ ។

(៥០០) កុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ កុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ តែមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អកុសលំ សង្កិលេសិកញ្ចេវ នោចកិលេសំ ធម្មំ
បដិច្ច អកុសលោ សង្កិលេសិកោចេវ នោចកិលេ-
សោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យា-
កតំ សង្កិលេសិកញ្ចេវ នោចកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច
អព្យាកតោ សង្កិលេសិកោចេវ នោចកិលេសោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ សង្កិ-
លេសិកញ្ចេវ នោចកិលេសញ្ច អព្យាកតំ សង្កិលេ-
សិកញ្ចេវ នោចកិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ
សង្កិលេសិកោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សង្កិលេសិកញ្ចេវ នោ-
ចកិលេសញ្ច អព្យាកតំ សង្កិលេសិកញ្ចេវ នោច-
កិលេសញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សង្កិលេសិ-
កោចេវ នោចកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(៤៥) ហេតុយា ៤ អារម្មណេ ទ្វេ អវិ-
គតេ ៤ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

អកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាធម៌មិនមែនជាកិលេស អា-
ស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាធម៌មិនមែនជាកិ-
លេស ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកត-
ធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាធម៌មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវ
អព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាធម៌មិនមែនជាកិលេស ហើយ
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅ-
ហ្មង ជាធម៌មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្ដី
សៅហ្មង ជាធម៌មិនមែនជាកិលេសផង នូវអព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្ដី
សៅហ្មង ជាធម៌មិនមែនជាកិលេសផង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-
ច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាធម៌មិនមែនជាកិលេស
អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាធម៌មិនមែនជា
កិលេសផង នូវអព្យាកតធម៌ គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាធម៌មិនមែនជា
កិលេសផង ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

សហជាតវារក្ដី សម្បយុត្តវារក្ដី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារដែរ ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[៤៩៦] អកុសលំ សង្កិលិដ្ឋញ្ចេវ នោ ច កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សង្កិលិដ្ឋោ ចេវ នោ ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៩៧] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកកិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកំ

[៤៩៨] អកុសលំ កិលេសញ្ចេវ កិលេសសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កិលេសោ ចេវ កិលេសសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៩៩] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៥០០] អកុសលំ កិលេសសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កិលេសសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៥០១] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

[៤៩៦] អកុសលធម៌ ដែលសៅហ្មងផង មិនមែនជាកិលេសផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ដែលសៅហ្មងផង មិនមែនជាកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

ចប់ កុសលត្តិកកិលេសសង្កិលិដ្ឋទុកៈ ។

កុសលត្តិកកិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកៈ

[៤៩៨] អកុសលធម៌ ជាកិលេសផង ប្រកបដោយកិលេសផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាកិលេសផង ប្រកបដោយកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៥០០] អកុសលធម៌ ប្រកបដោយកិលេសផង មិនមែនជាកិលេសផង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយកិលេសផង មិនមែនជាកិលេសផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

កុសលត្តិកកិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកកិលេសវិប្បយុត្តសំកិលេសិកទុកំ

[៩០៤] កុសលំ កិលេសវិប្បយុត្តំ សំកិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សំកិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ កិលេសវិប្បយុត្តំ សំកិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សំកិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ កិលេសវិប្បយុត្តំ សំកិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សំកិលេសិកោ ច អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សំកិលេសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ កិលេសវិប្បយុត្តំ សំកិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សំកិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ កិលេសវិប្បយុត្តំ សំកិលេសិកញ្ច

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈ បច្ចយវារៈ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

ចប់ កុសលត្តិកកិលេសកិលេសសម្បយុត្តទុកៈ ។

កុសលត្តិកកិលេសវិប្បយុត្តសំកិលេសិកទុកៈ

[៩០៤] កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មងផង អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មងផង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មងផង

អព្យាកតំ កិលេសវិប្បយុត្តំ សង្កិលេសិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥០៣) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

(៥០៤) កុសលោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ កុសលស្ស កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ សង្កិលេសិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស កិលេសវិប្បយុត្តសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥០៥) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៥០៦) កុសលំ កិលេសវិប្បយុត្តំ អសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ កិលេសវិប្បយុត្តោ អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

នូវអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងតែជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មងផង រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥០៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៥០៤) កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងតែជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងតែជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងតែជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងតែជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥០៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

(៥០៦) កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងមិនមែនជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្តីសៅហ្មងមិនមែនជាទីតាំងនៃសេចក្តីសៅហ្មង រមែងកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ កិលេសវិប្បយុត្តំ អសង្កិ-
លេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ
អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥០៧) ហេតុយា ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

(៥០៨) កុសលោ កិលេសវិប្បយុត្តោ អសង្កិ-
លេសិកោ ធម្មោ កុសលស្ស កិលេសវិប្បយុត្តស្ស
អសង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ច-
យោ ។ អព្យាកតោ កិលេសវិប្បយុត្តោ អសង្កិលេសិ-
កោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស កិលេសវិប្បយុត្តស្ស អ-
សង្កិលេសិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥០៩) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិ-
បតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិ-
គតេ ទ្វេ ។

ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្ដីសៅហ្មង
ក៏មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែល
ប្រាសចាកសេចក្ដីសៅហ្មងក៏មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៥០៧) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មាន
វារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្ដី សម្បយុត្តវារៈក្ដី ប្រៀបស្មើនឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៥០៨) កុសលធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្ដីសៅហ្មងក៏មិន
គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលប្រាសចាក-
សេចក្ដីសៅហ្មងក៏មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ដោយហេតុបច្ច័យ ។
អព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្ដីសៅហ្មងក៏មិនគួរដល់សេចក្ដី
សៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលប្រាសចាកសេចក្ដីសៅ-
ហ្មងក៏មិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ដោយហេតុបច្ច័យ ។

(៥០៩) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ
មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មាន
វារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មាន
វារៈ ២ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស វិភង្គោ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកំ

(៥១០) អកុសលំ ទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥១១) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៥១២] កុសលំ នទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ នទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ នទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ នទស្សនេនបហាតព្វញ្ច អព្យាកតំ នទស្សនេនបហាតព្វញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

(៥១០) អកុសលធម៌ ត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥១១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី មានតែវារៈ ១ ។

[៥១២] កុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[illegible]

(៩០៣) [illegible]

[illegible]

[illegible]

(៩០៤) [illegible]

(៩០៥) [illegible]

[illegible]

[illegible]

(៩០៦) [illegible]

[illegible]

(៩០៧) [illegible]

(៩០៨) [illegible]

[illegible]

[illegible]

កុសលត្តិកកាមាវចរបហាតព្វទុកំ

(៨០២) អកុសលំ កាមាវចរំ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កាមាវចរោ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨០៣) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៨០៤) អកុសលំ ន កាមាវចរំ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ន កាមាវចរោ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨០៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកកាមាវចរបហាតព្វទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ

(៨០៦) អកុសលំ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

កុសលត្តិកកាមាវចរបហាតព្វទុកៈ

(៨០២) អកុសលធម៌ ដែលគួរលះបង់ជាកាមាវចរ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ដែលគួរលះបង់ជាកាមាវចរ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈ ក្នុងបញ្ហាវារៈ ក្នុងទីទាំងពួង មានវារៈ ១ ។

(៨០៤) អកុសលធម៌ ដែលមិនមែនគួរលះបង់ជាកាមាវចរ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ដែលមិនមែនគួរលះបង់ជាកាមាវចរ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈ ក្នុងបញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ ។

ចប់ កុសលត្តិកកាមាវចរបហាតព្វទុកៈ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(៨០៦) អកុសលធម៌ មានហេតុដែលគួរលះបង់ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មានហេតុដែលគួរលះបង់ដោយទស្សនៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៥៣] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[៤៥៤] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[៤៦៣] ហេតុយា ៨ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ ៨ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ ។

កុសលត្តិកសង្ខតទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកំ

[៤៦៤] កុសលំ សនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ សនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ សនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៦៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៤៦៦] កុសលោ សនិទស្សនោ ធម្មោ កុសលស្ស សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ សនិទស្សនោ ធម្មោ អកុសលស្ស

[៤៦៣] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសង្ខតទុកៈ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកៈ

[៤៦៤] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងនិទស្សនៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងនិទស្សនៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងនិទស្សនៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងនិទស្សនៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងនិទស្សនៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងនិទស្សនៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៤៦៥] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

[៤៦៦] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងនិទស្សនៈ ដោយហេតុបច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងនិទស្សនៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌

សវិតក្កស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ សវិតក្កោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សវិតក្កស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩៣៥] កុសលោ សវិតក្កោ ធម្មោ កុសលស្ស សវិតក្កស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ សវិតក្កោ ធម្មោ អកុសលស្ស សវិតក្កស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សវិតក្កោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សវិតក្កស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៩៣៦] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៩៣៧] កុសលំ អវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៩៣៨] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ឆ អវិគតេ សត្ត ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៣៥] កុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះ ។

[៩៣៧] កុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៣៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៥៣៥) កុសលោ អវិតក្កោ ធម្មោ កុសលស្ស អវិតក្កស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អវិតក្កោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អវិតក្កស្ស ធម្មស្ស អាសេវនបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៣៦) ហេតុយា ... អារម្មណេ ... អវិគតេ តេរស ។

ឯវំ កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអវិតក្កទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសវិចារទុកំ

(៥៣៧) កុសលំ សវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សវិតក្កទុកសទិសំ ។

កុសលត្តិកសវិចារទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកំ

(៥៣៨) កុសលំ សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៣៥] កុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ដោយអាសេវនប្បច្ច័យ ។

[៥៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ... ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដូចនេះ
បណ្ឌិតគប្បីចែកឲ្យពិស្តារ ដូចនេះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកអវិតក្កទុកៈ ។

កុសលត្តិកសវិចារទុកៈ

[៥៣៧] កុសលធម៌ ប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយវិចារៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ដូចគ្នានឹងកុសលត្តិកសវិតក្កទុកៈដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកសវិចារទុកៈ ។

កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកៈ

[៥៣៨] កុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

អកុសលំ សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៣៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៨៤០] កុសលោ សប្បីតិកោ ធម្មោ កុសលស្ស សប្បីតិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ សប្បីតិកោ ធម្មោ អកុសលស្ស សប្បីតិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ សប្បីតិកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សប្បីតិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៤១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ តីណិ ។

[៨៤២] កុសលំ អប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៨៤០] កុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៤២] កុសលធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អកុសលំ អប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ អប្បីតិកញ្ច អព្យាកតំ អប្បីតិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ អប្បីតិកញ្ច អព្យាកតំ អប្បីតិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥១៣) ហេតុយា នវ អារម្មណេ ចត្តារិ ។បេ។ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

(៥១៤) កុសលោ អប្បីតិកោ ធម្មោ កុសលស្ស អប្បីតិកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥១៥) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ ។បេ។ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អកុសលធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមានបីតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានបីតិផង អព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមានបីតិផង អព្យាកតធម៌ មិនមានបីតិផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៥១៤) កុសលធម៌ មិនមានបីតិ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកៈ ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ។ [illegible]

[illegible]

(១៥៣) [illegible] ។

[illegible]

[illegible] ។

(១៥៤) [illegible] ។

(១៥៥) [illegible] ។

[illegible] ។

[illegible] ។

(១៥៦) [illegible] ។

[illegible] ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(១៥៧) [illegible] ។

(១៥៨) [illegible] ។

[illegible] ។

[illegible]

[illegible] ។

[៥៤៧] កុសលំ នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នកាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នកាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៤៨] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

[៥៤៩] កុសលោ នកាមាវចរោ ធម្មោ កុសលស្ស នកាមាវចរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ នកាមាវចរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នកាមាវចរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៥០] កុសលោ នកាមាវចរោ ធម្មោ កុសលស្ស នកាមាវចរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កុសលោ នកាមាវចរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស នកាមាវចរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ នកាមាវចរោ ធម្មោ

[៥៤៧] កុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៤៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៥៤៩] កុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥០] កុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ កុសលធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ

អព្យាកតស្ស នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្ប-ច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ នោឧបាទានោ ធម្មោ កុសលស្ស នោឧបាទានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

(៤៤៥) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិ-បតិយា តីណិ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកឧបាទានទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកឧបាទានិយទុកំ

(៤៤៦) កុសលំ ឧបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ឧបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យា-កតំ ឧបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ឧបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៤៧) ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៤៤៨) កុសលំ អនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែន ជាឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៤៤៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ២ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកឧបាទានទុកៈ ។

កុសលត្តិកឧបាទានិយទុកៈ

(៤៤៦) កុសលធម៌ ជាឧបាទានិយ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជា ឧបាទានិយ ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាឧបាទា-និយ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាឧបាទានិយ ហើយកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៤៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ២ ។

សហជាតវារក្តី បញ្ហាវារក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារយ៉ាងនេះ ។

(៤៤៨) កុសលធម៌ មិនមែនជាឧបាទានិយ អាស្រ័យ នូវកុសល-ធម៌ មិនមែនជាឧបាទានិយ ហើយកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អកុសលំ សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ សឧត្តរញ្ច អព្យាកតំ សឧត្តរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ សឧត្តរញ្ច អព្យាកតំ សឧត្តរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៤៩) ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

(៥៥០) កុសលោ សឧត្តរោ ធម្មោ កុសលស្ស សឧត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ សឧត្តរោ ធម្មោ អកុសលស្ស សឧត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សឧត្តរោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សឧត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

អកុសលធម៌ មិនមែនជាប្រធាន អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាប្រធាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាប្រធាន អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាប្រធាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាប្រធាន អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាប្រធានផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាប្រធានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាប្រធាន អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនមែនជាប្រធានផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាប្រធានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៤៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

[៥៥០] កុសលធម៌ មិនមែនជាប្រធាន ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមែនជាប្រធាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ មិនមែនជាប្រធាន ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ មិនមែនជាប្រធាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមែនជាប្រធាន ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមែនជាប្រធាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២១] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ឆ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិករូបាវចរទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកំ

(៨២២) កុសលំ អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨២៣] កុសលំ នអរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នអរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

រូបាវចរទុកសទិសំ ។

កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកំ

(៨២៤) កុសលំ បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

(៨២១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិករូបាវចរទុកៈ ។

កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកៈ

(៨២២) កុសលធម៌ ជាអរូបាវចរ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអរូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអរូបាវចរ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអរូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២៣] កុសលធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកៈ) ដូចគ្នានឹងរូបាវចរទុកដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកៈ ។

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកៈ

(៨២៤) កុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ (ធម៌ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងតេភូមិកវដ្ដ) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ បរិយាបន្នញ្ច អព្យាកតំ បរិយាបន្នញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិយា-បន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ បរិយាបន្នញ្ច អព្យាកតំ បរិយាបន្នញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ។

[៥៦៥] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ ។ល។ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៥៦៦] កុសលោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ កុស-លស្ស បរិយាបន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្-ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ អកុសលស្ស បរិយាបន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្-ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ បរិយា-បន្នោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស បរិយាបន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

[៥៦៦] កុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩២៧) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៩២៨) កុសលំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩២៩) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

(៩៣០) កុសលោ អព្យាកតោ ធម្មោ កុសលស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ អព្យាកតោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៩៣១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ចប់បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងនេះ

បណ្ឌិត គប្បីប្រកបត្តិកៈ យ៉ាងនេះចុះ ។

(៩៣២) កុសលធម៌ ជាអព្យាកតធម្មៈ (ធម៌ ដែលមិនចុះក្នុងលក្ខណៈនៃត្តិកណ្ឌ) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអព្យាកតធម្មៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអព្យាកតធម្មៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអព្យាកតធម្មៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៣៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៩៣៤) កុសលធម៌ ជាអព្យាកតធម្មៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអព្យាកតធម្មៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ អព្យាកតធម៌ ជាអព្យាកតធម្មៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអព្យាកតធម្មៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៧១] អព្យាកតោ អបរិយាបន្នោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អបរិយាបន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អបរិយាបន្នោ ធម្មោ កុសលស្ស អបរិយាបន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៧២] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកំ

[៥៧៣] កុសលំ និយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ និយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៥៧៤] ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៥៧១] អព្យាកតធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៥៧២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកៈ ។

កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ

[៥៧៣] កុសលធម៌ ជានិយ្យានិកៈ (គឺនាំសត្វឲ្យចេញចាកវដ្ត-ទុក្ខទាំងអស់ ដោយនាំសត្វចេញចាកវដ្ត) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជានិយ្យានិកៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី មានវារៈ ១ ។

(៥៧៥) កុសលំ អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៧៦) ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអនិយ្យានិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកនិយតទុកំ

(៥៧៧) កុសលំ និយតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ និយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ និយតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ និយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៧៨) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៥៧៥) កុសលធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ វារៈ ។ អកុសលធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ វារៈ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៩ វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣ វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៩ វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ ។

កុសលត្តិកនិយតទុកៈ

(៥៧៧) កុសលធម៌ ជានិយតៈ (ជាប់ទៀង) អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជានិយតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជានិយតៈ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជានិយតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៧៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២ វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២ វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន២ វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] មានវារៈ ៩ [illegible] មាន

[illegible] មានវារៈ ៩ ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

([illegible]) [illegible] ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី [illegible] ។

[illegible]

អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ អកុសលស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨៨៤) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ អដ្ឋ អធិបតិយា អដ្ឋ អវិគតេ តេរស ។

(៨៨៥) កុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ កុសលស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨៨៦) ហេតុយា ឆ អារម្មណេ ឆ អវិគតេ ឆ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

(៨៨៧) កុសលោ អហេតុកោ ធម្មោ កុសលស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

អកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

(៨៨៥) កុសលធម៌ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៨៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៨៨៧) កុសលធម៌ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៥] អព្យាកតោ អនុត្តរោ ធម្មោ អព្យាកត- ស្ស អនុត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ច- យោ អព្យាកតោ អនុត្តរោ ធម្មោ កុសលស្ស អ- នុត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៥៥៦] ហេតុយា [illegible] អារម្មណេ [illegible] អធិបតិយា [illegible] ។

[illegible] ។

[illegible] និដ្ឋិតំ ។

[illegible]

[៥៥៧] [illegible]

[illegible] ។

[៥៥៨] [illegible] ។

[illegible] ។

[៥៥៩] [illegible]

[illegible] ។

[៥៥៥] អព្យាកតធម្ម មិនមានឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម្ម មិនមានឧត្តរៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ អព្យាកតធម្ម មិនមានឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម្ម មិនមានឧត្តរៈ ដោយអារម្មណបច្ច័យ ។

[៥៥៦] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអធិបតិបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[illegible] ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

[illegible] យ៉ាងនោះ ។

ចប់ [illegible] ។

[illegible]

[៥៥៧] កុសលធម្ម [illegible] (ហេតុ) [illegible]

[illegible] ។

[៥៥៨] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[illegible] មានវារៈ ១ ។

[៥៥៩] [illegible] មិនមានអារម្មណៈ [illegible]

[illegible] មិនមានអារម្មណៈ [illegible] ហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អព្យាកតំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ អរណញ្ច អព្យាកតំ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៨៣) កុសលំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ អព្យាកតំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

(៥៨៤) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ចត្តារិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

(៥៨៥) កុសលោ អរណោ ធម្មោ កុសលស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អរណោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៨៦) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានរណៈផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៣) កុសលធម៌ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនមានរណៈ កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៥៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៥៨៥) កុសលធម៌ មិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ មិនមានរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ មិនមានរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ កុសលត្តិកសរណទុកៈ ។

វេទនាត្តិកសរណទុកំ

(៨៩៧) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៩៨) ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

(៨៩៩) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ សរណោ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ សរណោ ធម្មោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

វេទនាត្តិកសរណទុកៈ

(៨៩៧) ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនមែនទុក្ខមិនមែនសុខ ប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនមែនទុក្ខមិនមែនសុខ ប្រកបដោយរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៩៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៨៩៩) ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយទុក្ខវេទនា ប្រកបដោយរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ សរណោ ធម្មោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦០១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ [illegible] អធិបតិយា តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស វិភង្គោ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៦០២] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អទុក្ខមសុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុ-ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦០៣] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦០៤] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អរណោ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស

ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ប្រកបដោយរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

វិភង្គនៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បុគ្គលគប្បីពង្រីក យ៉ាងនោះ ។

[៦០២] ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា មិនមានរណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា មិនមានរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ មិនមានរណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ មិនមានរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

[៦០៤] ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា មិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ដែលសម្បយុត្តដោយសុខវេទនា មិនមានរណៈ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ វិបាកំ អរណញ្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ វិបាកធម្មធម្មំ អរណញ្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២០៣) ហេតុយា នវ អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

(២០៤) វិបាកោ អរណោ ធម្មោ វិបាកស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ វិបាកធម្មធម្មោ អរណោ ធម្មោ វិបាកធម្មធម្មស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ អរណោ ធម្មោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ធម៌ ធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ វិបាកធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ជាអរណៈផង ធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈផង ធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២០៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(២០៤) វិបាកធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃវិបាកធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ជាវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនជាវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អនុបាទិន្នុបាទា-
និយំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ
អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៦០៤) ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគ-
តេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

(៦០៥) ឧបាទិន្នុបាទានិយោ អរណោ ធម្មោ ឧ-
បាទិន្នុបាទានិយស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ច-
យេន បច្ចយោ តីណិ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ
អរណោ ធម្មោ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស អរណស្ស
ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនុបាទិន្នអ-
នុបាទានិយោ អរណោ ធម្មោ អនុបាទិន្នអនុបាទា-
និយស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ច-
យោ តីណិ ។

(៦០៦) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ទ្វេ អវិ-
គតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ឧបាទិន្នត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អនុបាទិន្នអនុបាទា-
និយធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នអនុបាទានិយធម៌ ជា
អរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦០៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៦០៥) ឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។
អនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នុបាទានិយ-
ធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយ-
ធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទិន្នអនុបាទានិយធម៌ ជាអរណៈ
ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ ឧបាទិន្នត្តិកសរណទុកៈ ។

សង្កិលិដ្ឋត្តិកសរណទុកំ

(៦០៣) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦០៤) ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៦០៥) អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ អរណញ្ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦០៦) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

សង្កិលិដ្ឋត្តិកសរណទុកៈ

(៦០៣) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ ដែលសៅហ្មងផង ជាអារម្មណ៍នៃសេចក្តីសៅហ្មងផង) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី

បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

(៦០៥) អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង តែជាអារម្មណ៍នៃសេចក្តីសៅហ្មង) ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈផង នូវអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៦៦៣] អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អរណោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ អរណោ ធម្មោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

[៦៦៤] ហេតុយា ឆ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សង្កិលិដ្ឋត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

វិតក្កត្តិកសរណទុកំ

[៦៦៥] សវិតក្កសវិចារំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ សរណោ ច អវិតក្កវិចារមត្តោ សរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សវិតក្កសវិចារំ សរណញ្ច

[៦៦៣] អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

[៦៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៦វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ សង្កិលិដ្ឋត្តិកសរណទុកៈ ។

វិតក្កត្តិកសរណទុកៈ

[៦៦៥] សវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវសវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អវិតក្កវិចារមត្តធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវសវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈក្តី អវិតក្កវិចារមត្តធម៌ ជាសរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវសវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអវិតក្កវិចារមត្តធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសរណៈ

អវិតក្កវិចារមត្តំ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កស-វិចារោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៦៦] ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ សម្បយុត្តវារោ ។

[៦៦៧] សវិតក្កសវិចារំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ស-វិតក្កសវិចារោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា សត្ត ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា បញ្ច ។ អវិតក្កអវិចារំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្ក-អវិចារោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៦៨] ហេតុយា សត្តរស អវិគតេ សត្តរស ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ បេ វិត្ថារេតព្វំ ។

វិតក្កត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អាស្រ័យ នូវសវិតក្កសវិចារធម៌ ជាសហេតុកៈផង នូវអវិតក្កវិចារមត្តធម៌ ជាសហេតុកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៦] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

គឺសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី

មានសេចក្តីពិស្តារ ត្រង់បច្ច័យវារនីមួយៗ ។

[៦៦៧] សវិតក្កសវិចារធម៌ ជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវសវិតក្ក-សវិចារធម៌ ជាអហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ អវិតក្កវិចារមត្តធម៌ ជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអវិតក្កវិចារមត្តធម៌ ជាអ-ហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ អវិតក្កអវិចារ-ធម៌ ជាអហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអវិតក្កអវិចារធម៌ ជាអហេតុកៈ ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៨] គឺហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ វិតក្កត្តិកហេតុទុកៈ ។

បីតិត្តិកសរណទុកំ

(៦៤៨) បីតិសហគតំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ សុខសហគតំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ បីតិសហគតំ សរណញ្ច សុខសហគតំ សរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៦៤៩) ហេតុយា ទស អវិគតេ ទស ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

(៦៥០) បីតិសហគតោ សរណោ ធម្មោ បីតិសហគតស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ សុខសហគតោ សរណោ ធម្មោ សុខសហគតស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតោ សរណោ ធម្មោ

បីតិត្តិកសរណទុកៈ

(៦៤៨) បីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវបីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ សុខសហគតធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវសុខសហគតធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ ឧបេក្ខាសហគតធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវឧបេក្ខាសហគតធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវបីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈផង នូវសុខសហគតធម៌ ជាសរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

(៦៤៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន១០វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១០វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៦៥០) បីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈ ជាបច្ច័យ នៃបីតិសហគតធម៌ ជាសរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ សុខសហគតធម៌ ជាសរណៈ ជាបច្ច័យ នៃសុខសហគតធម៌ ជាសរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ ឧបេក្ខាសហគតធម៌ ជាសរណៈ

ឧបេក្ខាសហគតស្ស សារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ មូលំ ។ បីតិសហគតោ សារម្មណោ ច សុខសហគតោ សារម្មណោ ច ធម្មោ បីតិសហគតស្ស សារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(២៣១) ហេតុយា ទស អារម្មណេ សោឡស អវិគតេ ទស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

(២៣២) បីតិសហគតំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៣៣) ហេតុយា ទស អវិគតេ ទស ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ សទិសា បញ្ហា ។

បីតិត្តិកសារម្មណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ទស្សនត្តិកហេតុទុកំ

(២៣៤) ទស្សនេន បហាតព្វំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ភាវនាយ បហាតព្វំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ជាបច្ច័យ នៃឧបេក្ខាសហគតធម៌ ជាសារម្មណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ បីតិសហគតធម៌ ជាសារម្មណៈក្តី សុខសហគតធម៌ ជាសារម្មណៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃបីតិសហគតធម៌ ជាសារម្មណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(២៣១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១០ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១០ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិក យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដូច្នេះ ។

(២៣២) បីតិសហគតធម៌ ជាសារម្មណៈ អាស្រ័យ នូវបីតិសហគតធម៌ ជាសារម្មណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១០ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១០ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី មានបញ្ហាដូចគ្នានឹងបញ្ហាវារៈ ។

ចប់ បីតិត្តិកសារម្មណទុកៈ ។

ទស្សនត្តិកហេតុទុកៈ

(២៣៤) ទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវទស្សនេនបហាតព្វធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវភាវនាយបហាតព្វធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧២] ហេតុយា ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ ... សង្ខិត្តំ វិត្ថារេ ។

[៦៧៣] [illegible] ធម្មោ ... [illegible]

[illegible] ធម្មំ ... [illegible]

[illegible] ធម្មោ ... [illegible] ហេតុបច្ចយេន ។

[៦៧៤] ហេតុយា ... អធិបតិយា ... ។

[illegible] សង្ខិត្តំ ... ។

[illegible] ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកសរណទុកំ

[៦៧៥] [illegible] ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ សរណំ

ធម្មំ បដិច្ច ... [illegible] ហេតុកំ សរណំ

ធម្មំ បដិច្ច ... [illegible]

ហេតុកំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច [illegible]

[illegible] ហេតុបច្ចយា ។

[illegible] ។

[៦៧៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ៤ ។

ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យក្តី ក្នុងបច្ច័យ[illegible]ក្តី

មានវារៈ[illegible] ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

[៦៧៧] [illegible] ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកធម៌ [illegible]

[illegible] ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកធម៌ [illegible]

[illegible] ហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន

វារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យក្តី

[illegible] មានវារៈ ១ ។

ចប់ [illegible] ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកសរណទុកៈ

[៦៧៩] [illegible] ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកធម៌ [illegible]

[illegible] ... [illegible] ហេតុកធម៌ [illegible]

[illegible] ... [illegible] ហេតុកធម៌ [illegible]

[illegible] ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកធម៌ [illegible]

[illegible] ហេតុប្បច្ច័យ ។

ចប់ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកសរណទុកៈ ។

អាចយគាមិត្តិកសេក្ខទុកំ

(១៣៨) អបចយគាមិំ សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អប-
ចយគាមី សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៩) ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

(១៤០) អាចយគាមិំ នសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អាច-
យគាមី នសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តី-
ណិ ។ អបចយគាមិំ នសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អបច-
យគាមី នសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តី-
ណិ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ នសេក្ខំ ធម្មំ
បដិច្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី នសេក្ខោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អាចយគាមិំ នសេក្ខញ្ច
នេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ នសេក្ខញ្ច ធម្មំ បដិច្ច
នេវាចយគាមិនាបចយគាមី នសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

អាចយគាមិត្តិកសេក្ខទុកៈ

(១៣៨) អបចយគាមិធម៌ (គឺធម៌ ដល់នូវការមិនសន្សំនូវកិលេស
ទៅរកព្រះនិព្វាន) ជាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវអបចយគាមិធម៌ ជា
សេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ១ ។

សូម្បីសហជាតវារៈ សូម្បីបច្ចយវារៈ
[illegible] ។

(១៤០) អាចយគាមិធម៌ ជានសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវអាចយគាមិ-
ធម៌ ជានសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។
អបចយគាមិធម៌ (គឺធម៌ដល់នូវការមិនសន្សំនូវកិលេសឡើង) ជានសេក្ខៈ អា-
ស្រ័យ នូវអបចយគាមិធម៌ ជានសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-
ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ (គឺ មិនមែន
ធម៌ដល់នូវការសន្សំនូវកិលេសឡើង មិនមែនធម៌ដល់នូវការមិនសន្សំ
នូវកិលេសឡើង) ជានសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវនេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌
ជានសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នេវាចយគាមិនា-
បចយគាមិធម៌ ជានសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវអាចយគាមិធម៌ ជានសេក្ខៈ
ផង នូវនេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ ជានសេក្ខៈផង ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ អបចយគាមិញ្ច អរណញ្ច នេវាចយគា-
មិនាបចយគាមិញ្ច អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវាចយគាមិនា-
បចយគាមី អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៤១) ហេតុយា ៥ អារម្មណេ តីណិ អធិប-
តិយា ៥ អវិគតេ ៥ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសា ។

(៦៤២) អាចយគាមី អរណោ ធម្មោ អាចយគា-
មិស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
តីណិ ។ អបចយគាមី អរណោ ធម្មោ អបចយគា-
មិស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
តីណិ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី អរណោ ធម្មោ
នេវាចយគាមិនាបចយគាមិស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៤៣) អាចយគាមី អរណោ ធម្មោ អាចយគា-
មិស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៤៤) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ សត្ត អធិ-
បតិយា ទស អនន្តរេ ឆ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

អាចយគាមិត្តិកសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ
អាស្រ័យ នូវអបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈផង នូវនេវាចយគាមិនាបចយ-
គាមិធម៌ ជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៤១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
៣វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៥វារៈ ។

សហជាតវារៈ សម្បយុត្តវារៈ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៦៤២) អាចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអាចយគាមិធម៌
ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ អបចយគាមិធម៌ ជា-
អរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ
មាន៣វារៈ ។ នេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ
នៃនេវាចយគាមិនាបចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៤៣) អាចយគាមិធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអាចយ-
គាមិធម៌ ជាអរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៦៤៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន
៧វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន១០វារៈ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៦វារៈ
ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១៣វារៈ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ អាចយគាមិត្តិកសរណទុកៈ ។

សេក្ខត្តិកសរណទុកំ

[៦៤៤] នេវសេក្ខានាសេក្ខំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៤៥] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៦៤៦] សេក្ខំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច សេក្ខោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សេក្ខំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សេក្ខំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច សេក្ខោ អរណោ ច នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ អសេក្ខំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អសេក្ខោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៤៧] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សេក្ខត្តិកសរណទុកៈ

[៦៤៤] នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ (ធម៌មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ១ ។

[៦៤៦] សេក្ខធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ សេក្ខធម៌ ជាអរណៈក្តី នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

(៦៦៨) សេក្ខោ អរណោ ធម្មោ សេក្ខស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អសេក្ខោ អរណោ ធម្មោ អសេក្ខស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អរណោ ធម្មោ នេវសេក្ខានាសេក្ខស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៦៩) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ទ្វេ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សេក្ខត្តិកអរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

បរិត្តត្តិកសរណទុកំ

(៦៧០) បរិត្តោ សរណោ ធម្មោ បរិត្តស្ស សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៧១) ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារដែរ ។

[៦៦៨] សេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះ ។

ចប់សេក្ខត្តិកអរណទុកៈ ។

បរិត្តត្តិកសរណទុកៈ

[៦៧០] បរិត្តធម៌ (ធម៌មានសភាពតូចឆ្មារ) ជាសរណៈ ជាបច្ច័យ នៃបរិត្តធម៌ ជាសរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារក្តី

បញ្ហាវារក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[២៥៣] ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សហេតុកញ្ច អព្យាកតំ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[២៥៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[២៥៣] ហេតុធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ នហេតុធម៌ (គឺធម៌មិនមែនហេតុ) ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតធម៌ (គឺធម៌មិនមែនព្យាកតធម៌) ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាសហេតុកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ហេតុធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាសហេតុកៈផង នូវនហេតុធម៌ ជាសហេតុកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ហេតុធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាសហេតុកៈផង នូវអព្យាកតធម៌ ជាសហេតុកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៥៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបច្ចយវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកសហេតុកទុក ។

បរិត្តារម្មណត្តិកសរណទុកំ

(៦៥៥) បរិត្តារម្មណំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ មហគ្គតារម្មណំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតារម្មណោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៥៦) ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៦៥៧) បរិត្តារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ មហគ្គតារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អប្បមាណារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៥៨) ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកសរណទុកៈ

(៦៥៥) បរិត្តារម្មណធម៌ (គឺ ធម៌មានអារម្មណ៍តូចទាប) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវបរិត្តារម្មណធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មហគ្គតារម្មណធម៌ (គឺ ធម៌មានអារម្មណ៍ដល់នូវភាពធំ) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវមហគ្គតារម្មណធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៥៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបច្ចយវារៈក្តី
ជាទស្សេតព្វវិត្ថារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៦៥៧) បរិត្តារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវបរិត្តារម្មណធម៌ ជាអរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មហគ្គតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវមហគ្គតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អប្បមាណារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវអប្បមាណារម្មណធម៌ ជាអរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៥៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(៦៦៦) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

មិច្ឆត្តត្តិកសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

មគ្គារម្មណត្តិកសហេតុកទុកំ

(៦៦៧) មគ្គារម្មណំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ មគ្គហេតុកំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ មគ្គាធិបតិំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។ មគ្គារម្មណំ សហេតុកញ្ច មគ្គាធិបតិំ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ មគ្គហេតុកំ សហេតុកញ្ច មគ្គាធិបតិំ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៦៦៨) ហេតុយា សត្តរស អធិបតិយា សត្តរស ។

(៦៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ មិច្ឆត្តត្តិកសហេតុកទុកៈ ។

មគ្គារម្មណត្តិកសហេតុកទុកៈ

(៦៦៧) មគ្គារម្មណធម៌ (ធម៌មានមគ្គជាអារម្មណ៍) ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យនូវមគ្គារម្មណធម៌ ជាសហេតុកៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ មគ្គហេតុកធម៌ (ធម៌មានមគ្គជាហេតុ) ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យនូវមគ្គហេតុកធម៌ ជាសហេតុកៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ មគ្គាធិបតិធម៌ (ធម៌មានមគ្គជាអធិបតិ) ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យនូវមគ្គាធិបតិធម៌ ជាសហេតុកៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ មគ្គារម្មណធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យនូវមគ្គារម្មណធម៌ ជាសហេតុកៈផង នូវមគ្គាធិបតិធម៌ ជាសហេតុកៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ មគ្គហេតុកធម៌ ជាសហេតុកៈ អាស្រ័យនូវមគ្គហេតុកធម៌ ជាសហេតុកៈផង នូវមគ្គាធិបតិធម៌ ជាសហេតុកៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

[illegible]

[illegible]

[illegible] ។

(៦៦៩) [illegible] ។ [illegible] ។ [illegible] ។

(៦៧០) [illegible] ។

[illegible] ។

[illegible] ។

[illegible]

(៦៧១) [illegible] ។

(៦៧២) [illegible] ។

[illegible]

[illegible] ។

(៦៧៣) [illegible] ។ [illegible] ។ [illegible] ។

(៦៧៤) [illegible] ។

[illegible]

[illegible] ។

[illegible] ។

[illegible]

(៦៧៥) [illegible] ។

(៦៧៦) [illegible] ។

(៦៧៣) ឧប្បន្នោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស សារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៧៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ឯកំ ។

ឧប្បន្នត្តិកសារម្មណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អតីតត្តិកសារម្មណទុកំ

(៦៧៥) បច្ចុប្បន្នោ សារម្មណោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស សារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៧៦) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា ឯកំ ។

(៦៧៧) បច្ចុប្បន្នោ អនារម្មណោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស អនារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៧៨) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ តីណិ អធិបតិយា ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

អតីតត្តិកសារម្មណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

(៦៧៣) ឧប្បន្នធម៌ ជាសារម្មណៈ ជាបច្ច័យ នៃឧប្បន្នធម៌ ជាសារម្មណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ចប់ ឧប្បន្នត្តិកសារម្មណទុកៈ ។

អតីតត្តិកសារម្មណទុកៈ

(៦៧៥) បច្ចុប្បន្នធម៌ (ធម៌ជាបច្ចុប្បន្ន) ជាសារម្មណៈ ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នធម៌ ជាសារម្មណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៦៧៧) បច្ចុប្បន្នធម៌ ជាអនារម្មណៈ ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នធម៌ ជាអនារម្មណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើវិត្ថារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ អតីតត្តិកសារម្មណទុកៈ ។

អតីតារម្មណត្តិកសរណទុកំ

[៦៣៩] អតីតារម្មណំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនាគតារម្មណំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៤០] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វា ។

[៦៤១] អតីតារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនាគតារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៤២] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

អតីតារម្មណត្តិកសរណទុកៈ

[៦៣៩] អតីតារម្មណធម៌ (ធម៌មានអារម្មណ៍កន្លងទៅហើយ) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវអតីតារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនាគតារម្មណធម៌ (ធម៌មានអារម្មណ៍មិនទាន់មកដល់) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវអនាគតារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ (ធម៌មានអារម្មណ៍កើតឡើងចំពោះមុខ) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវបច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារក្តី បញ្ហាវារក្តី

បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ចុះ ។

[៦៤១] អតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវអតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនាគតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវអនាគតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យនូវ បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារេបិ សម្បយុត្តវារេបិ

បដិច្ចវារសទិសា ។

[៦៨៣] អតីតារម្មណោ អរណោ ធម្មោ អតីតារម្មណស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនាគតារម្មណោ អរណោ ធម្មោ អនាគតារម្មណស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ អរណោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៨៤] អតីតារម្មណោ អរណោ ធម្មោ អតីតារម្មណស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៦៨៥] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

អតីតារម្មណត្តិកអរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អជ្ឈត្តត្តិកសរណទុកំ

[៦៨៦] អជ្ឈត្តំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារដែរ ។

[៦៨៣] អតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អនាគតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអនាគតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨៤] អតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ជាបច្ច័យ នៃអតីតារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៦៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ អតីតារម្មណត្តិកអរណទុកៈ ។

អជ្ឈត្តត្តិកសរណទុកៈ

[៦៨៦] អជ្ឈត្តធម៌ (ខាងក្នុង) ជាសរណៈ អាស្រ័យនូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាសរណៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ពហិទ្ធា ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៥៧] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[២៥៨] អជ្ឈត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធា ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៥៩] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ

[២៦០] អជ្ឈត្តារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ពហិទ្ធារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ពហិទ្ធធម៌ (ធម៌ខាងក្រៅ) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវពហិទ្ធធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ២ វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

[២៥៨] អជ្ឈត្តធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ពហិទ្ធធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវពហិទ្ធធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ២ វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី ក្នុងបញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកៈ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[២៦០] អជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៩១) ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(២៩២) អជ្ឈត្តារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ពហិទ្ធារម្មណំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធារម្មណោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៩៣) ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកអរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សនិទស្សនត្តិកសរណទុកំ

(២៩៤) អនិទស្សនអប្បដិឃំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

(២៩១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារក្ដី ក្នុងបច្ចយវារក្ដី
មានសេចក្ដីពិស្ដារ ដូចបដិច្ចវារនោះដែរ ។

(២៩២) អជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារក្ដី ក្នុងបច្ចយវារក្ដី
មានសេចក្ដីពិស្ដារ ដូចបដិច្ចវារនោះដែរ ។

ចប់ អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកអរណទុកៈ ។

សនិទស្សនត្តិកសរណទុកៈ

(២៩៤) អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ (ធម៌មិនមានគេឃើញ មិនមានការប៉ះពាល់) ជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៦៤២] [illegible]

[illegible]

[illegible] ។

[៦៤៣] [illegible] ។

[illegible]

[illegible] ។

[៦៤៤] [illegible]

[illegible]

[illegible] ។

[៦៤៥] [illegible]

[illegible] ។

[illegible] ។

[illegible] ។

[illegible] ។

[៦៤៥] [illegible]

[illegible]

[illegible] ១៧ ។

[៦៤៦] [illegible] ២០ [illegible]

[illegible] ២០ ។

[illegible] ។

[៦៤៧] [illegible]

[illegible] ។

[៦៤៨] [illegible]

[illegible] ៣ [illegible] ។

[illegible]

[illegible] ។

[illegible] ។

[illegible] ។

អនុលោមតិកតិកប្បដ្ឋានំ

កុសលត្តិកវេទនាត្តិកំ

[៤៩៧] កុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩៨] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៤៩៩] កុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស

អនុលោមតិកតិកបដ្ឋាន

កុសលត្តិកវេទនាត្តិកៈ

[៤៩៧] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

[៤៩៩] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាអកុសល

សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣១០) កុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣១១) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ ។

វេទនា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារោ និដ្ឋិតោ ។

(៣១២) អកុសលំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣១៣) អកុសលំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣១០) ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៣១១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ចប់ហើយ

បដ្ឋាន [illegible] ។

(៣១២) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣១៣) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា កើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៧០៦) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ អវិ-គតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

(៧០៧) អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧០៨) អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧០៩) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៧១០) កុសលំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទ-នាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន-វារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៧០៧) ធម៌ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧០៨) ធម៌ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ជាអកុ-សល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៧០៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

ដូចក្នុងបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(៧១០) ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខ-មិនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនា មិនជាទុក្ខមិនជាសុខ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ

អកុសលំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨៨] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៨៩] កុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៨៩] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយវេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧១៣) ហេតុប្បច្ច័យ [illegible] អារម្មណៈ ៤ [illegible] សទ្ធិ [illegible] ឧបនិស្សយ ៤ [illegible] [illegible] ។

បញ្ហាវារៈ [illegible] ។

[illegible]

កុសលត្តិក [illegible]

(៧១៦) [illegible] ។

(៧១៧) [illegible] ។

[illegible] ។

(៧១៨) [illegible] ។

[illegible] ។

(៧១៩) ហេតុប្បច្ច័យ [illegible] ។

(៧២៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ [illegible]

[illegible] ។

ចប់ [illegible] ។

កុសលត្តិក [illegible]

(៧២៤) [illegible] ។

(៧២៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[illegible]

[illegible] ។

(៧២៦) [illegible] ។

[illegible] ។

(៧២៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

(២១) កុសលោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ កុសលស្ស ធម្មស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ អកុសលស្ស ធម្មស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២២) កុសលោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ កុសលស្ស ធម្មស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ កុសលោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ អកុសលស្ស ធម្មស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ អកុសលស្ស ធម្មស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ ធម្មោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ កុសលស្ស ធម្មស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(២៣) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា តីណិ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ ឧបនិស្សយេ ចត្តារិ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(២៤) ធម៌ មានចិត្តតាំងប្រាកដ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានចិត្តតាំងប្រាកដ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានចិត្តតាំងប្រាកដ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានចិត្តតាំងប្រាកដ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៥) ធម៌ មានចិត្តតាំងប្រាកដ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានចិត្តតាំងប្រាកដ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានចិត្តតាំងប្រាកដ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានចិត្តតាំងប្រាកដ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានចិត្តតាំងប្រាកដ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានចិត្តតាំងប្រាកដ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានចិត្តតាំងប្រាកដ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានចិត្តតាំងប្រាកដ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(២៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បុគ្គល គប្បីពង្រីក យ៉ាងនេះ ។

(ម៤ ...) [illegible]

[illegible]

[illegible] ។

(ម ...) [illegible] ឆ្នាំ [illegible]

[illegible] ឆ្នាំ ។

[illegible] ។

[illegible]

[illegible]

(ម ...) [illegible]

[illegible]

[illegible] ។

(ម ...) [illegible] ឆ្នាំ [illegible] ឆ្នាំ ។

[illegible] ឆ្នាំ ។

(ម ...) [illegible]

[illegible]

[illegible] ។

(ម ...) [illegible] ១ [illegible]

[illegible] ១ [illegible] ។

[illegible]

[illegible] ។

[illegible] ។

[illegible]

(ម ...) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ។

(ម ...) [illegible] ១ [illegible]

[illegible] ១ ។

[illegible]

[illegible] ។

(៣១) កុសលំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ កុសលំ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣២) ហេតុយា ៩ អារម្មណេ ៩ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

(៣១) ធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) មិនកាន់យក ហើយតាំងនៅជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស កាន់យក ហើយតាំងនៅជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានបទៈ ៣ ។ ធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យក ហើយតាំងនៅជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យក ហើយតាំងនៅជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានបទៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យក ហើយតាំងនៅជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យក ហើយតាំងនៅជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានបទៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានបទៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៧២៧) កុសលោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ កុសលស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ អកុសលស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧២៨) កុសលោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ កុសលស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ អកុសលស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ

(៧២៧) គឺ ធម៌កុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែងតែជាអារម្មណ៍នៃឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយតែងតែជាអារម្មណ៍នៃឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ គឺ ធម៌អកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយតែងតែជាអារម្មណ៍នៃឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយតែងតែជាអារម្មណ៍នៃឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ គឺ ធម៌អព្យាក្រឹត ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែងតែជាអារម្មណ៍នៃឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែងតែជាអារម្មណ៍នៃឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧២៨) គឺ ធម៌កុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែងតែជាអារម្មណ៍នៃឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដែលកម្ម ប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែងតែជាអារម្មណ៍នៃឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ គឺ ធម៌អកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែងតែជាអារម្មណ៍នៃឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែងតែជាអារម្មណ៍នៃឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

ទីណិ ។ អព្យាកតោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ទីណិ ។

[៧៦៩] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ៨ អវិគតេ ឯកាទស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៧៧០] កុសលំ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៧១] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

មានចំនួន ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ ក៏ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ ក៏ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានចំនួន ៣ ។

[៧៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានចំនួន ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានចំនួន ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានចំនួន ១១ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីចែកផ្សាយ យ៉ាងនោះចុះ ។

[៧៧០] ធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ ក៏មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ ក៏មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ ក៏មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយ ក៏មិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានចំនួន ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានចំនួន ២ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

កុសលត្តិកសង្ខិត្តំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋត្តិកំ

(៥៣៦) អកុសលំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៣៧) ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៥៣៨) កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៣៩) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី

មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ កុសលត្តិកសង្ខិត្តកៈ ។

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋត្តិកៈ

[៥៣៦] ធម៌ ជាអកុសល ដែលសៅហ្មងទាំងជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលសៅហ្មងទាំងជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៣៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី

បច្ចយវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៥៣៨] ធម៌ ជាកុសល ដែលមិនសៅហ្មង តែជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលមិនសៅហ្មងតែជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនសៅហ្មងតែជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនសៅហ្មងតែជាទីតាំងរបស់សេចក្តីសៅហ្មង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៧៣៦) កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧៣៧) ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកំ

(៧៣៨) កុសលំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ក្នុងសហជាតវារៈ បញ្ហាវារៈ

មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៧៣៦) ធម៌ ជាកុសល ដែលមិនសៅហ្មងផង មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលមិនសៅហ្មងផង មិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈ បញ្ហាវារៈ

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកៈ

(៧៣៨) ធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៣៩] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៧៤០] កុសលោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ កុសលស្ស សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ អកុសលស្ស សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស សវិតក្កសវិចារស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៤១] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អវិគតេ តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅមួយនឹងវិតក្កៈផង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៧៤០] ធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៤៦៦) កុសលំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។

(៤៦៧) ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេ ។

(៤៦៨) កុសលំ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៦៩) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិ-គតេ បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បញ្ហាវារៈ គឺកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

(៤៦៦) ធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អា-ស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី បញ្ហាវារក្តី

មានសេចក្តីពិស្តារ ប្រាកដដូច្នោះដែរ ។

(៤៦៨) ធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ អា-ស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ ទើបកើត ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមាន វិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានវិតក្កៈ ទាំងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារក្តី បញ្ហាវារក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកបីតិទុកំ

[១៦១] កុសលំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១៦២] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

[១៦៣] កុសលោ បីតិសហគតោ ធម្មោ កុសលស្ស បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ បីតិសហគតោ ធម្មោ អកុសលស្ស បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ បីតិសហគតោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស បីតិសហគតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៦៤] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា សត្ត អនន្តរេ សត្ត អវិគតេ តីណិ ។

កុសលត្តិកបីតិទុកៈ

[១៦១] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយបីតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៦៣] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយបីតិ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយបីតិ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៨៥១] កុសលំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨៥២] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៨៥៣] កុសលំ ទុក្ខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ទុក្ខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ ទុក្ខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទុក្ខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ ទុក្ខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ទុក្ខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨៥៤] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

ឯបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះឯង ។

[៨៥១] ធម៌ជាកុសល ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ជាកុសល ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៥២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារក្តី បញ្ហាវារក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៨៥៣] ធម៌ជាកុសល ប្រកបដោយទុក្ខ អាស្រ័យ នូវធម៌ជាកុសល ប្រកបដោយទុក្ខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខ អាស្រ័យ នូវធម៌ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយទុក្ខ អាស្រ័យ នូវធម៌ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយទុក្ខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៥៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ ។

កុសលត្តិកទិដ្ឋិទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកទស្សនទុកំ

(៧៨៦) អកុសលំ ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៨៧) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ ។

សហជាតេបិ បច្ចយេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៧៨៨) អកុសលំ ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៨៩) អកុសលំ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៩០) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ ។

គឺសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យដូចបដិច្ចវារៈ ។

ចប់ កុសលត្តិកទិដ្ឋិទុកៈ ។

កុសលត្តិកទស្សនទុកៈ

(៧៨៦) ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

(៧៨៨) ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៨៩) ធម៌ ជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សង្ខិត្តំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកទស្សនទុកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ

(៣៥៩) អកុសលំ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៦០) អកុសលំ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៦១) កុសលំ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៦២) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឆ អធិបតិយា តីណិ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សង្ខិត្តំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ កុសលត្តិកទស្សនទុកៈ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(៣៥៩) ធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦០) ធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦១) ធម៌ ជាកុសល មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ ។

កុសលត្តិកអាចយគាមិត្តិកំ

[៨៦៣] កុសលំ អាចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អាចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៦៤] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៦៥] កុសលំ អបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

បដិច្ចវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៨៦៦] អព្យាកតំ នេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកអាចយគាមិត្តិកៈ

[៨៦៣] ធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំកក្កួនឡើង (ដោយសម្បត្តិសេស) អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំកក្កួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ដល់នូវការសន្សំកក្កួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដល់នូវការសន្សំកក្កួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី

មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់ប្បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៦៥] ធម៌ ជាកុសល មិនដល់នូវការសន្សំកក្កួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនដល់នូវការសន្សំកក្កួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ក្នុងប្បច្ច័យទាំងអស់ ក្នុងបដិច្ចវារៈក្តី

បញ្ហាវារៈក្តី សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៨៦៦] ធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកក្កួនឡើង និងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកក្កួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកក្កួនឡើងនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកក្កួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៦៧) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ ។

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកំ

(៧៦៨) កុសលំ សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧៦៩) ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារេ ។

(៧៧០) អព្យាកតំ អសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧៧១) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតវារេបិ បច្ចយវារេបិ សព្វត្ថ បញ្ច ។

(៧៧២) [illegible]

[illegible] ១ ។

[illegible] ។

[illegible]

[illegible]

[illegible] ២ ។

[illegible]

[illegible] ។

(៧៧៤) [illegible]

[illegible] ។

(៧៧៥) [illegible]

[illegible] ១ ។

[illegible]

[illegible] ១ ។

[៣៧៦] កុសលំ នេវសេក្ខនាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ នេវសេក្ខនាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ នេវសេក្ខនាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នេវសេក្ខនាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ នេវសេក្ខនាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវសេក្ខនាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៣៧៧] ហេតុយា នវ អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៣៧៨] កុសលោ នេវសេក្ខនាសេក្ខោ ធម្មោ កុសលស្ស នេវសេក្ខនាសេក្ខស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៣៧៩] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ទស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៧៦] នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ (អធម៌មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល ទាំងមិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល) ជាកុសល អាស្រ័យនូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យនូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។ នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យនូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអព្យាក្រឹត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

[៣៧៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ២ ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារដែរ ។

[៣៧៨] នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យដល់នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៧៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន ១០ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីពិស្តារ យ៉ាងនោះដូច្នោះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកំ

(៩៩៥) កុសលំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា កុសលំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា កុសលំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ បរិត្តោ ច អព្យាកតោ បរិត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ បរិត្តញ្ច អព្យាកតំ បរិត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ បរិត្តញ្ច អព្យាកតំ បរិត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩៩៦) ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកៈ

[៩៩៥] បរិត្តធម៌ ([illegible]) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ បរិត្តធម៌ ជាអព្យាកត អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ បរិត្តធម៌ ជាកុសលក្តី បរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតក្តី អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បរិត្តធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាអកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាកុសលផង នូវបរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាអកុសលផង នូវបរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៩៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

(៣៣៨) កុសលោ បរិត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស បរិត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ បរិត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស បរិត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ បរិត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស បរិត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៣៩) កុសលោ បរិត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស បរិត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៤០) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(៣៤១) កុសលំ មហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ មហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៤២) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។ សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(៣៣៨) បរិត្តធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃបរិត្តធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ បរិត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃបរិត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ បរិត្តធម៌ ជាអព្យាក្រឹតៈ ជាបច្ច័យ នៃបរិត្តធម៌ ជាអព្យាក្រឹតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៣៩) បរិត្តធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃបរិត្តធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៣៤០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន១៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(៣៤១) មហគ្គតធម៌ (ដែលជាកុសល) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមហគ្គតធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មហគ្គតធម៌ ជាអព្យាក្រឹតៈ អាស្រ័យ នូវមហគ្គតធម៌ ជាអព្យាក្រឹតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៤២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២វារៈ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈ បញ្ហាវារៈ
បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ ។

[៨៨៣] កុសលំ មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨៨៤] ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកមហគ្គតត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអប្បមាណារម្មណត្តិកំ

[៨៨៥] កុសលំ អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អព្យាកតំ អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨៨៦] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៨៨៣] មហគ្គតារម្មណធម៌ (ចិត្តុប្បាទ...) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមហគ្គតារម្មណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មហគ្គតារម្មណធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវមហគ្គតារម្មណធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

គួរពង្រីកសហជាតវារៈក្ដី បញ្ហាវារៈក្ដី
ឲ្យមានសេចក្ដីពិស្ដារ ដូចក្នុងកុសលត្តិក ។

ចប់ កុសលត្តិកមហគ្គតត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកអប្បមាណារម្មណត្តិកៈ

[៨៨៥] អប្បមាណារម្មណធម៌ (ចិត្តុប្បាទ...) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអប្បមាណារម្មណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អប្បមាណារម្មណធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវអប្បមាណារម្មណធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អប្បមាណារម្មណធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវអប្បមាណារម្មណធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្ដី បញ្ហាវារៈក្ដី បណ្ឌិត គប្បីពង្រីកឲ្យពិស្ដារចុះ ។

(៨៦៧) កុសលំ មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៨) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៨៦៩) កុសលំ អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៧០] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតវារេបិ បញ្ហាវារេបិ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

កុសលត្តិកមហគ្គតារម្មណត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

[៧៨៧] មហគ្គតារម្មណធម៌ (គឺ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមហគ្គតារម្មណធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មហគ្គតារម្មណធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវមហគ្គតារម្មណធម៌ ជាអកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មហគ្គតារម្មណធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវមហគ្គតារម្មណធម៌ ជាអព្យាក្រឹត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់ប្រយោគទាំងអស់ ។

[៧៨៩] អប្បមាណារម្មណធម៌ (គឺធម៌មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអប្បមាណារម្មណធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អប្បមាណារម្មណធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវអប្បមាណារម្មណធម៌ ជាអព្យាក្រឹត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
មានសេចក្តីពិស្តារ គ្រប់ប្រយោគទាំងអស់ ។

ចប់ កុសលត្តិកមហគ្គតារម្មណត្តិក ។

កុសលត្តិកហេតុទុកំ

(៨៩១) [illegible] ធម្មំ បដិច្ច [illegible] ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៩២) ហេតុយា ឯកំ [illegible] ឯកំ ។ [illegible] វិត្ថារេ ។

(៨៩៣) កុសលំ [illegible] ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ [illegible] ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ [illegible] ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ [illegible] ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៩៤) កុសលំ [illegible] ធម្មំ បដិច្ច [illegible] ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។ [illegible] ធម្មំ បដិច្ច [illegible] ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយា ។

កុសលត្តិកហេតុទុកៈ

(៨៩១) ធម៌ [illegible] ជាកុសល អាស្រ័យ នូវ ធម៌ [illegible] ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៩២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុង[illegible]ប្បច្ច័យ មាន វារៈ ១ សេចក្ដីពិស្តារ មានក្នុងប្បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៨៩៣) [illegible] ជាកុសល អាស្រ័យ [illegible] ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ [illegible] ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ [illegible] ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៩៤) [illegible] ជាកុសល អាស្រ័យ [illegible] ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ [illegible] អាស្រ័យ [illegible] ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៣៩៥) ហេតុយា ឆ អារម្មណេ ទ្វេ អធិបតិយា បញ្ច ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

(៣៩៦) កុសលោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ កុសលស្ស មជ្ឈិមស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស មជ្ឈិមស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៩៧) កុសលោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ កុសលស្ស មជ្ឈិមស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស មជ្ឈិមស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស មជ្ឈិមស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ កុសលស្ស មជ្ឈិមស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៩៨) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៣៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៣៩៦) មជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃមជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ មជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃមជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩៧) មជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃមជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃមជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ មជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃមជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មជ្ឈិមធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃមជ្ឈិមធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៣៩៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចូលអត្ថុកប្បច្ចុកថ្មី

(៥៩៩) អកុសលំ បណីតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ បណីតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(៦០០) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតវារម្បិ អញ្ញមញ្ញេ វិត្ថារេ ។

ចូលអត្ថុកប្បច្ចុក ថ្មីៗ ។

កុសលត្តិកបណីតត្តិក

(៦០១) អកុសលំ មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦០២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ ។ សង្ខិត្តំ ។

(៦០៣) កុសលំ សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦០៤) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ ។

ចូលអត្ថុកប្បច្ចុកថ្មី

(៥៩៩) បណីតធម្មំ (អរិយធម្ម) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវបណីតធម្ម ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ បណីតធម្ម ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវបណីតធម្ម ជាអព្យាក្រឹត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៦០០) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ២ ។

ក្នុងសហជាតវារៈ បច្ចយវារៈ

សេចក្តីពិស្តារ មានដូចបច្ចយវារៈដែរ ។

ចប់ចូលអត្ថុកប្បច្ចុកថ្មី ។

ចូលអត្ថុកមិច្ឆត្តត្តិក

(៦០១) មិច្ឆត្តនិយតធម្ម (ធម៌ទៀងទាត់ដោយមិច្ឆត្ត) ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវមិច្ឆត្តនិយតធម្ម ជាអកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៦០២) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានដូចបច្ចយវារៈដែរ ។

(៦០៣) សម្មត្តនិយតធម្ម (ធម៌ទៀងទាត់ដោយសម្មត្ត) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវសម្មត្តនិយតធម្ម កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៦០៤) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ សង្ខិត្តំ ។

(៨០៥) កុសលំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ កុសលំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អជ្ឈត្តោ ច អព្យាកតោ អជ្ឈត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨០៦) ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

(៨០៧) កុសលោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

កុសលត្តិក អជ្ឈត្តត្តិក

បដិច្ចវារៈក្តី ស្ទើរតែមានវារៈ ៩ ។

(៨០៥) អជ្ឈត្តធម៌ (ធម៌ខាងក្នុង) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អជ្ឈត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ អជ្ឈត្តធម៌ ជាកុសលក្តី អជ្ឈត្តធម៌ ជាអព្យាកតក្តី អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អជ្ឈត្តធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អជ្ឈត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៨០៧) អជ្ឈត្តធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃអជ្ឈត្តធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អជ្ឈត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអជ្ឈត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អព្យាកតោ អនិយតោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អនិយតស្ស ធម្មស្ស បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤០៨) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា ទស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកំ

(៤០៩) កុសលំ មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤១០) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៤១១) កុសលំ មគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤១២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

អនិយតធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ ដល់អនិយតធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

(៤០៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកៈ

(៤០៩) មគ្គារម្មណធម៌ (គឺធម៌មានមគ្គជាអារម្មណ៍) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមគ្គារម្មណធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មគ្គារម្មណធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវមគ្គារម្មណធម៌ ជាអព្យាក្រឹត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤១០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ ក្នុងប្បច្ច័យទាំងពួង ។

(៤១១) មគ្គហេតុកធម៌ (គឺធម៌មានមគ្គជាហេតុ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមគ្គហេតុកធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤១២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ក្នុងប្បច្ច័យទាំងពួង មានវារៈ ១ ។

[illegible]

(១១៣) [illegible]

(១១៤) [illegible]

[illegible]

[illegible]

(៤៦៩) [illegible]

[illegible]

[illegible]

(១១៦) [illegible]

[illegible]

[illegible]

(១១៧) [illegible]

[illegible]

(៤៥៣) [illegible]

(៤៥៤) [illegible]

[illegible]

កុសលត្តិកទុប្បត្តិកៈ

(៤៥៥) [illegible]

[illegible]

[illegible]

(៤៥៦) [illegible]

[illegible]

[illegible]

(៤៥៧) [illegible]

ហេតុប្បច្ចយា ។ អកុសលំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អព្យាកតំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨០៨) ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

(៨០៩) កុសលោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ កុសលស្ស អតីតារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ អកុសលស្ស អតីតារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អតីតារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨១០) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អតីតារម្មណធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវអតីតារម្មណធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អតីតារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអតីតារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារក្តី សម្បយុត្តវារក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារដែរ ។

(៨០៩) អតីតារម្មណធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃអតីតារម្មណធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អតីតារម្មណធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអតីតារម្មណធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ អតីតារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអតីតារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨១០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(៨៤១) កុសលំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៤២) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

(៨៤៣) កុសលោ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ កុសលស្ស អជ្ឈត្តារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨៤៤) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៨៤៥) កុសលំ ពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៤៦) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

(៨៤៧) [illegible] ([illegible]) [illegible] ។

(៨៤៨) [illegible] ។

[illegible] ។

(៨៤៩) [illegible] ។

(៨៥០) [illegible] ។

[illegible]

[illegible] ។

(៨៥១) [illegible] ។

(៨៥២) [illegible] ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៨៦៧] កុសលោ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ កុសលស្ស បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលោ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ អកុសលស្ស បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អព្យាកតោ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស បច្ចុប្បន្នារម្មណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៦៨] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តត្តិកំ

[៨៦៩] កុសលំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៨៦៧) បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃបច្ចុប្បន្នារម្មណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦៨) គឺហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ គឺអារម្មណប្បច្ច័យ មាន២ គឺអវិគតប្បច្ច័យ មាន៣ ។

ឯបញ្ហាវារៈ គឺកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បញ្ហាវារៈ គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តត្តិកៈ

(៨៦៩) អជ្ឈត្តធម៌ (ធម៌ខាងក្នុង) ជាកុសល អាស្រ័យនូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។ អជ្ឈត្តធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យនូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣ ។

អព្យាកតំ អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៣០) ហេតុយា ៤ អវិគតេ ៤ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៥៣១) កុសលោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ កុសលស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ អកុសលស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ អជ្ឈត្តោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស អជ្ឈត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៣២) ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ នវ អធិបតិយា តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៥៣៣) កុសលំ ពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ពហិទ្ធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

អជ្ឈត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអជ្ឈត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

(៥៣១) អជ្ឈត្តធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃអជ្ឈត្តធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អជ្ឈត្តធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃអជ្ឈត្តធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អជ្ឈត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃអជ្ឈត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

(៥៣៣) ធម៌ ខាងក្រៅ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្រៅ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អកុសលំ ពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ពហិទ្ធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ ពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ពហិទ្ធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៨៣៤] ហេតុយា ឆ អវិគតេ ឆ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៨៣៥] កុសលោ ពហិទ្ធា ធម្មោ កុសលស្ស ពហិទ្ធា ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អកុសលោ ពហិទ្ធា ធម្មោ អកុសលស្ស ពហិទ្ធា ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតោ ពហិទ្ធា ធម្មោ អព្យាកតស្ស ពហិទ្ធា ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៣៦] ហេតុយា សត្ត អារម្មណេ ឆ អវិគតេ តេរស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ធម៌ ខាងក្រៅ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្រៅ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ខាងក្រៅ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្រៅ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៣៤] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៨៣៥] ធម៌ ខាងក្រៅ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ខាងក្រៅ ជាកុសល ដោយហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ខាងក្រៅ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ខាងក្រៅ ជាអកុសល ដោយហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ខាងក្រៅ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ខាងក្រៅ ជាអព្យាក្រឹត ដោយហេតុបច្ច័យ ។

[៨៣៦] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ៧ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកអជ្ឈត្តត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

[៨៣៧] កុសលំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៣៨] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

[៨៣៩] កុសលំ ពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤០] ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកំ

[៨៤១] អព្យាកតំ អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤២] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

[៨៣៧] អជ្ឈត្តារម្មណធម៌ (ធម៌មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង) ជាកុសល អាស្រ័យនូវអជ្ឈត្តារម្មណធម៌ ជាកុសល រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៣៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៨៣៩] ពហិទ្ធារម្មណធម៌ (ធម៌មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ) ជាកុសល អាស្រ័យនូវពហិទ្ធារម្មណធម៌ ជាកុសល រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ចប់ កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៨៤១] អនិទស្សនសប្បដិឃធម៌ (ធម៌មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់) ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យនូវអនិទស្សនសប្បដិឃធម៌ ជាអព្យាកតៈ រមែងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៥៤៣] កុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ កុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច អព្យាកតោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៥៤៤] ហេតុយា នវ អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៥៤៣] អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ (ធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាកុសលក្តី អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអនិទស្សនអប្បដិឃធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៤៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកៈ ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៤៥] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨៤៦] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ ។

សហជាតវារោបិ សម្បយុត្តវារោបិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៨៤៧] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៨៤៨] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ចត្តារិ ។

សង្ខិត្តំ ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៤៥] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

[៨៤៧] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ [illegible] ។

(៨៦៩) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧០) ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សត្តន្នំ វិត្ថារោ ។

(៨៧១) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧២) ហេតុយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

(៨៦៩) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានទ្រង់ទ្រាយដូចក្នុងកុសល ។

(៨៧១) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៧២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ចប់ វេទនាត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

វិបាកត្តិកកុសលត្តិកំ

(៥៥៣) វិបាកធម្មធម្មំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៥៤) ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(៥៥៥) វិបាកធម្មធម្មំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៥៦) ហេតុយា ឯកំ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៥៥៧) វិបាកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ វិបាកំ អព្យាកតញ្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

វិបាកត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៥៥៣] ធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាកុសល អាស្រ័យនូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៥៥៥] ធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអកុសល អាស្រ័យនូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ១ ។

[៥៥៧] វិបាកធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យនូវវិបាកធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ វិបាកធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យនូវធម៌ ជាវិបាក ជាអព្យាក្រឹតផង មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥៥៣] ហេតុយា ៨៤ អវិគតេ ៨៤ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ឧបាទិន្នត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទិន្នត្តិកកុសលត្តិកំ

[៥៥៤] អនុបាទិន្នុបាទានិយំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៥៥៥] អនុបាទិន្នុបាទានិយំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៥៥៦] ឧបាទិន្នុបាទានិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នុបាទានិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

[៥៥៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៨៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៨៤ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ឧបាទិន្នត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

ឧបាទិន្នត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៥៥៤] អនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ (ធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន) ជាកុសល អាស្រ័យនូវអនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៥៥៥] អនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យនូវអនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៥៥៦] ឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ (ធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន) ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យនូវឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យនូវអនុបាទិន្នុបាទានិយធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនុ-
បាទិន្នអនុបាទានិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ល។

(៥៦២) ហេតុយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ឧបាទិន្នទុកំ និដ្ឋិតំ ។

សង្កិលិដ្ឋទុកកុសលត្តិកំ

(៥៦៣) អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ ។

(៥៦៤) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

អនុបាទិន្នអនុបាទានិយធម៌ (ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយតណ្ហាមិនបានកាន់យក ហើយមិនមែនជាអារម្មណ៍នៃឧបាទាន) ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវអនុបាទិន្នអនុបាទានិយធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ឧបាទិន្នទុកៈ ។

សង្កិលិដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ

(៥៦៣) អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ដែលមិនសៅហ្មង តែប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ដែលមិនសៅហ្មងផង មិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ២ ។

(៥៦៤) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ (ធម៌ ដែលសៅហ្មងផង ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង) ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

[៨៦១] អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។

សង្កិលិដ្ឋត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៦២] សវិតក្កសវិចារំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ចត្តារិ ។ អវិតក្កអវិចារំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨៦៣] ហេតុយា បញ្ចវីស ។

[៨៦៤] សវិតក្កសវិចារំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[៨៦៥] អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអវិតក្កអវិចារៈ អាស្រ័យ នូវអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម៌ ជាអវិតក្កអវិចារៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ចប់ សង្កិលិដ្ឋត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៦៦] ធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈ ទាំងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈ ទាំងមិនមានវិចារៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ។

[៨៦៨] ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ កើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៩) ហេតុយា បញ្ច ។

(៨៧០) សវិតក្កសវិចារំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សង្ខិត្តំ ។

វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បីតិត្តិកកុសលត្តិកំ

(៨៧១) បីតិសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សុខសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈតែមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(៨៧០) ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈតែមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈតែមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣៧ ។

ចប់ វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

បីតិត្តិកកុសលត្តិកៈ

(៨៧១) ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យនូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១០ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៨៦] បីតិសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សុខសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៨៧] បីតិសហគតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សុខសហគតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

បីតិត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

[៨៨៦] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ១០ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៨៧] ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយបីតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយឧបេក្ខា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយៈ ១០ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ បីតិត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

ទស្សនទុកកុសលត្តិកំ

[៨៧៤] នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[៨៧៥] ទស្សនេន បហាតព្វំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ភាវនាយ បហាតព្វំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៧៦] នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សព្វត្ថ ឯកំ ។

ទស្សនទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ទស្សនទុកកុសលត្តិកៈ

[៨៧៤] ធម៌ ជាកុសល ដែលមិនមែនគួរលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនគួរលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលមិនមែនគួរលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនគួរលះដោយភាវនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៨៧៥] ធម៌ ជាអកុសល ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ដែលគួរលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលគួរលះដោយភាវនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៧៦] ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនមែនគួរលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនគួរលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនមែនគួរលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនគួរលះដោយភាវនា កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ទស្សនទុកកុសលត្តិកៈ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកំ

(៨៧៧) នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៨៧៨) ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឆ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៨៧៩) នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

(៨៧៧) ធម៌ជាកុសល មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវធម៌ជាកុសល មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានដល់ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៨៧៨) ធម៌ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវធម៌ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានដល់ ៦ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៨៧៩) ធម៌ជាអព្យាកតៈ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវធម៌ជាអព្យាកតៈ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានដល់ ១ ។ មានដល់ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ ។

អាចយគាមិត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៨០] អាចយគាមី កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាចយគាមី កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អបចយគាមី កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អបចយគាមី កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៨១] អាចយគាមី អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាចយគាមី អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៨៨២] នេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

អាចយគាមិត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៨៣] សេក្ខំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សេក្ខោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

អាចយគាមិត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៨០] ធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំក្តួនឡើង អាស្រ័យនូវធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំក្តួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល មិនដល់នូវការសន្សំក្តួនឡើង អាស្រ័យនូវធម៌ ជាកុសល មិនដល់នូវការសន្សំក្តួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាននយ:២ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៨១] ធម៌ ជាអកុសល ដល់នូវការសន្សំក្តួនឡើង អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអកុសល ដល់នូវការសន្សំក្តួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មាននយ:១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៨២] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនដល់នូវការសន្សំក្តួនឡើង និងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំក្តួនឡើង អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនដល់នូវការសន្សំក្តួនឡើងនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំក្តួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មាននយ:១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ អាចយគាមិត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៨៣] សេក្ខធម៌ (ធម៌របស់សេក្ខបុគ្គល) ជាកុសល អាស្រ័យនូវសេក្ខធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

នេវសេក្ខានាសេក្ខំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឆ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៨៨៦) នេវសេក្ខានាសេក្ខំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៨៨៧) សេក្ខំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សេក្ខោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ចត្តារិ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារេតព្វំ ។

សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកំ

(៨៨៨) បរិត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ មហគ្គតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អប្បមាណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ (គឺ មិនមែនជារបស់សេក្ខបុគ្គល មិនមែនជារបស់អសេក្ខបុគ្គល) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៨៨៦) នេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវនេវសេក្ខានាសេក្ខធម៌ ជាអកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៨៨៧) សេក្ខធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវសេក្ខធម៌ ជាអព្យាកតៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ គប្បីធ្វើពិស្ដារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ផងចុះ ។

ចប់ សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ

(៨៨៨) បរិត្តធម៌ (គឺមានសភាពតូចទាប) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មហគ្គតធម៌ (គឺ ដល់នូវសភាពធំ) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវមហគ្គតធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អប្បមាណធម៌ (គឺប្រមាណមិនបាន) ជាកុសល អាស្រ័យ នូវអប្បមាណធម៌ ជាកុសល កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៥៧] បរិត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៨៥៨] បរិត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ មហគ្គតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អប្បមាណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ តេរស ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៥៩] បរិត្តារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ មហគ្គតារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អប្បមាណារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៥៧] បរិត្តធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៥៨] បរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវបរិត្តធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ មហគ្គតធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវមហគ្គតធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អប្បមាណធម៌ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវអប្បមាណធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ១៣ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៥៩] កុសលធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាមហគ្គតារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាមហគ្គតារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ជាអប្បមាណារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាអប្បមាណារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៩០] បរិត្តារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មហគ្គតារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៩១] បរិត្តារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មហគ្គតារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អប្បមាណារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បមាណារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហីនត្តិកកុសលត្តិកំ

[៨៩២] មជ្ឈិមំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បណីតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បណីតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៨៩០] អកុសលធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ជាមហគ្គតារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ជាមហគ្គតារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានករៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៨៩១] អព្យាកតធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាបរិត្តារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាមហគ្គតារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាមហគ្គតារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ជាអប្បមាណារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាអប្បមាណារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានករៈ ៣ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

ហីនត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៨៩២] កុសលធម៌ ជាមជ្ឈិមៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាមជ្ឈិមៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ដ៏ឧត្តម អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ដ៏ឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានករៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៨៩៣) ហីនំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ហីនោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៨៩៤) មជ្ឈិមំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ បណីតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បណីតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហីនទុកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

និយតទុកកុសលត្តិកំ

(៨៩៥) សម្មត្តនិយតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អនិយតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៨៩៦) មិច្ឆត្តនិយតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច

(៨៩៣) អកុសលធម៌ ដ៏ថោកទាប អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ ដ៏ថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៨៩៤) អព្យាកតធម៌ ជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ដ៏ឧត្តម អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ដ៏ឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហីនទុកកុសលត្តិកៈ ។

និយតទុកកុសលត្តិកៈ

(៨៩៥) កុសលធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មិនទៀង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៨៩៦) អកុសលធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង អាស្រ័យ

មិច្ឆត្តនិយតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនិយតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៨៥៧) អនិយតំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

មិច្ឆត្តត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

(៨៥៨) មគ្គារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មគ្គហេតុកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ មគ្គាធិបតិំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សត្តរស ។

(៨៥៩) មគ្គារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

នូវអកុសលធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ មិនទៀង អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មិនទៀង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៨៥៧) អព្យាកតធម៌ មិនទៀង អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនទៀង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ មិច្ឆត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

(៨៥៨) កុសលធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ ជាមគ្គហេតុកៈ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាមគ្គហេតុកៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ កុសលធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១៧ ។

(៨៥៩) អព្យាកតធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាមគ្គារម្មណ៍ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

មគ្គាធិបតិំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គាធិបតិ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកំ

[៩០០] ឧប្បន្នោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩០១] ឧប្បន្នោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩០២] ឧប្បន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អតីតត្តិកកុសលត្តិកំ

[៩០៣] បច្ចុប្បន្នោ កុសលោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ ឯកំ ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

អព្យាកតធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ ជាមគ្គាធិបតិ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៩០០] កុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩០១] អកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩០២] អព្យាកតធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

អតីតត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៩០៣] កុសលធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃកុសលធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៩០៤) បច្ចុប្បន្នោ អកុសលោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ សង្ខិត្តំ វិត្ថារោ ។

(៩០៥) បច្ចុប្បន្នោ អព្យាកតោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ សង្ខិត្តំ វិត្ថារោ ។

អតីតត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

(៩០៦) អតីតារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនាគតារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សង្ខិត្តំ វិត្ថារោ ។

(៩០៧) អតីតារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩០៤) អកុសលធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃអកុសលធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៩០៥) អព្យាកតធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃអព្យាកតធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ អតីតត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

(៩០៦) កុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៩០៧) អកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

អនាគតារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតា-រម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នា-រម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៩៨៥] អតីតារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។ អនាគតារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា តីណិ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកំ

[៩៨៦] អជ្ឈត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ពហិទ្ធា កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មាន-អារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសល-ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវអកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

[៩៨៥] អព្យាកតធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវអព្យា-កតធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យា-កតធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មាន-អារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៩៨៦] កុសលធម៌ ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ កុសលធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវកុសលធម៌ ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

[៤១០] អជ្ឈត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ពហិទ្ធា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ទ្វេ ។

សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៤១១] អជ្ឈត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ពហិទ្ធា អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

[៤១២] អជ្ឈត្តារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៤១៣] អជ្ឈត្តារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ទ្វេ ។

សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៤១០] អកុសលធម៌ ខាងក្នុង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៤១១] អព្យាកតធម៌ ខាងក្នុង អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អព្យាកតធម៌ ខាងក្រៅ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

[៤១២] កុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ ខាងក្នុង អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៤១៣] អកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ ខាងក្នុង អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មានអារម្មណ៍ ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៤១៦) អជ្ឈត្តារម្មណំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកំ

(៤១៧) អនិទស្សនអប្បដិឃំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៤១៨) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៤១៩) អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ

(៤១៦) អព្យាកតធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន២ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ គប្បីធ្វើឲ្យពិស្ដារចុះ ។

ចប់ អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ ។

សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ

(៤១៧) កុសលធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវកុសលធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មាន១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៤១៨) អកុសលធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវអកុសលធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មាន១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៤១៩) អព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន១ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវអព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន២

អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។ អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ ។ អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឯកំ ។ អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

អព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ ទាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានតែៈ ៣ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ ទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ ទាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានតែៈ ២ អព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ ទាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានតែៈ ១ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ ទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានតែៈ ២

អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។ អនិទស្សនសប្បដិឃំ អព្យាកតញ្ច អនិទស្សនអប្បដិឃំ អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។

[៩៤៨] ហេតុយា បញ្ចវីស អវិគតេ បញ្ចវីស ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

សនិទស្សនត្តិកកុសលទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អនុលោមទុកតិកបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយការឃើញផង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង អព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង អព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ផង ព្រោះអាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ អព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ព្រោះអាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ អព្យាកតធម៌ ប្រកបដោយការឃើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ព្រោះអាស្រ័យ នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង នូវអព្យាកតធម៌ មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៩៤៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៥ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ សនិទស្សនត្តិកកុសលទុកៈ ។

ចប់ អនុលោមទុកតិកបដ្ឋាន ។

អនុលោមទុកទុកបដ្ឋានំ

ហេតុទុកសហេតុកទុកំ

(៩០៩) ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ៣ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា

អនុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន

ហេតុទុកសហេតុកទុកៈ

[៩០៩] ធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ១ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុដ៏ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុ ដ៏ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី ធម៌មិនមែនជាហេតុ ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ជាហេតុ ដ៏ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ១ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុ ដ៏ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ជាហេតុដ៏ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី ធម៌មិនមែនជាហេតុ ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ ហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៦០] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ ។

[៤៦១] ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអធិបតិបច្ចយា ។

[៤៦២] នអធិបតិយា នវ នបុរេជាតេ នវ នបច្ឆាជាតេ នវ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

[៤៦៣] ហេតុបច្ចយា នអធិបតិយា នវ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ។

[៤៦១] ធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអធិបតិប្បច្ច័យ ។

[៤៦២] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងនបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ។

[៤៦៣] ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៩វារៈ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៦] ឧអនិបតិបច្ចយា ហេតុយា នវ ។ សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៤៦៧] ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៦៨] ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ

[៤៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ព្រោះគណនាបច្ច័យ ។ សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

[៤៦៧] ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៨] ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា ហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៩៦) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ នវ ឧបនិស្សយេ នវ អវិគតេ នវ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះ ។

(៥៤៨) ហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ អហេតុកញ្ច នហេតុំ អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៤៩) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

សហេតុកទុកំ ហេតុសម្បយុត្តទុកំ

ហេតុទុកសទិសំ ។

(៥៥០) ហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៥៥១) ហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស

(៥៤៨) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ ធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ ធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុផង មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៤៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានបញ្ហា ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានបញ្ហា ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានបញ្ហា ៣ ។

សហេតុកទុកៈ ហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ដូចគ្នានឹងហេតុទុកៈដែរ ។

(៥៥០) ធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៥១) ធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ

អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ហេតុស្ស អហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៣២) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុទុកសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(៤៣៣) ហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ច នហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ

ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៤៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកសហេតុកទុកៈ ។

ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៤៣៣) ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ទីណិ ។ ហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តកញ្ច នហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុសម្បយុត្តកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ទីណិ ។

(៤៣២) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

(៤៣៣) ហេតុ ហេតុសម្បយុត្តកោ ធម្មោ ហេតុស្ស ហេតុសម្បយុត្តកស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ទីណិ ។

(៤៣៤) ហេតុយា ទីណិ អវិគតេ ទីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៤៣៥) ហេតុំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ហេតុំ ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច នហេតុំ ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៤៣៣) ធម៌ ជា ហេតុ ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ ដល់ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៣៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីចែកផ្សាយ យ៉ាងនោះចុះ ។

(៤៣៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៣៨) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៤៣៩) ហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ នហេតុស្ស ហេតុសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៤០) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកំ

(៤៤១) ហេតុំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(៤៤២) នហេតុំ សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

(៤៣៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ
បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៤៣៩) ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៤០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ។

ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកៈ

(៤៤១) ធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៤៤២) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកៈ ។

ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(៤៤៣) ហេតុំ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

(៤៤៤) នហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ នចហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកំ

(៤៤៥) នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

(៤៤៦) នហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៤៤៧) ធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុផង អាស្រ័យ ធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុផងដែលប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៤៤៨) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុផង អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ។

ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ

(៤៤៩) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៤៥០) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ ។

ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកំ

[៤៦៧] ហេតុំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ សប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សប្បច្ចយញ្ច នហេតុំ សប្បច្ចយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៤៦៨] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

[៤៦៩] ហេតុ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ហេតុស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤៧០] ហេតុយា តីណិ ។

បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកៈ

[៤៦៧] ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យផង មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៦៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[៤៦៩] ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះផងចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកៈ ។

ហេតុទុកសង្ខតទុកំ

(៤៨៧) ហេតុំ សង្ខតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សង្ខតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៨៨) ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សប្បច្ចយទុកសទិសំ ។

ហេតុទុកសង្ខតទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកសនិទស្សនទុកំ

(៤៨៩) ហេតុំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ អនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អនិទស្សនញ្ច នហេតុំ អនិទស្សនញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៤៩០) ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុទុកសនិទស្សនទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកសង្ខតទុកៈ

(៤៩១) ធម៌ ជាហេតុ ដែលមានបច្ច័យតាក់តែង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលមានបច្ច័យតាក់តែង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៩២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ ។ (ទុកៈនេះ) ប្រហែលគ្នានឹងសប្បច្ចយទុកៈដែរ ។

ចប់ ហេតុទុកសង្ខតទុកៈ ។

ហេតុទុកសនិទស្សនទុកៈ

(៤៩៣) ធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញផង មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៩៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកសនិទស្សនទុកៈ ។

ហេតុទុកសប្បដិឃទុកំ

[៤៥៥] នហេតុំ សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

[៤៥៦] ហេតុំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អប្បដិឃោ ច នហេតុ អប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អប្បដិឃញ្ច នហេតុំ អប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៤៥៧] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

ហេតុទុកសប្បដិឃទុកៈ

[៤៥៥] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៤៥៦] ធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៤៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ ។

ហេតុទុកអនុលោមបច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកប្បច្ចនីយំ

(៤៦៣) នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

(៤៦៤) ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សហេតុកញ្ច នហេតុំ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៤៦៥) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារោបិ បច្ចយវារោបិ និស្សយវារោបិ ។

ហេតុទុកប្បច្ចនីយំ និដ្ឋិតំ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកអនុលោមបច្ចនីយៈ ។

ហេតុទុកប្បច្ចនីយៈ

(៤៦៣) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ ត្រូវបង្រួមដោយសង្ខេប ។

(៤៦៤) ធម៌ ជាហេតុ មានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ មានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានហេតុ ផង មិនមែនជាហេតុ មានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកប្បច្ចនីយៈ ។

ហេតុទុកលោកិយទុកំ

[៥៦១] ហេតុំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ លោកិយញ្ច នហេតុំ លោកិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៥៦២] ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៥៦៣] ហេតុំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ លោកុត្តរញ្ច នហេតុំ លោកុត្តរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកលោកិយទុកៈ

[៥៦១] ធម៌ ជាហេតុ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាលោកិយផង មិនមែនជាហេតុ ជាលោកិយផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥៦២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

សហជាតវារក្តី បញ្ហាវារក្តី បណ្ឌិត
គប្បីឲ្យពិស្តារ ដោយពិស្តារចុះ ។

[៥៦៣] ធម៌ ជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈផង មិនមែនជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៦២) ហេតុយា ៣ អារម្មណេ ៣ អធិបតិយា ៣

៣ ។

សហេតុកំ ធម្មំ សម្បយុត្តកំ ធម្មំ បច្ចនីយំ

ចតុក្កនយំ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុទុកសមាបត្តិ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នត្តិកំ

(៤៦៣) ហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ

ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៦៤) ហេតុយា ៣ អារម្មណេ ៣ ។

សហោជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៤៦៥) ហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច

ហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-

បច្ចយា ។

(៤៦៦) ហេតុយា ៣ អារម្មណេ ៣ ។ សង្ខិត្តំ

វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

(៤៦៦) កុសលហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ កុសលអព្យាកតបច្ច័យ

មានវារៈ ៤ កុសលអនិតបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី ក្រៅពេល

ឥឡូវនេះនិស្ស័យវារៈផង បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ ហេតុទុកសមាបត្តិ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នត្តិកៈ

(៤៦៧) ហេតុឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ (គឺ ធម៌ដែលជាហេតុផងជាធម៌

ដែលជាឧបាទិន្នុបាទានិយផង) អាស្រ័យ ហេតុឧបាទិន្នុបាទានិយ

ធម៌ឯណា កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៤៦៨) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មាន

វារៈ ៤ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីធ្វើឲ្យពិស្តារចុះ ។

(៤៦៩) ហេតុឧបាទិន្នុបាទានិយធម៌ អាស្រ័យ ហេតុឧបាទិ-

ន្នុបាទានិយធម៌ ឯណា កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៤៧០) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មាន

វារៈ ៤ ។ សេចក្តីសង្ខេប មានព្រោះបច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកឧបាទិន្នត្តិកៈ ។

ហេតុទុកអាសវទុកំ

(៩២៩) ហេតុំ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ច នហេតុ អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ហេតុំ អាសវញ្ច នហេតុំ អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩៣០) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៩៣១) ហេតុំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកអាសវទុកៈ

(៩២៩) ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈផង មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៩៣១) ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមែនអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុំ នោអាសវញ្ច នហេតុំ នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

[៤៨២] ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកអាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកំ

[៤៨៣] ហេតុំ អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៨៤] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[៤៨៥] ហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៨៦] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមែនអាសវៈផង មិនមែនជាហេតុ មិនមែនអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[៤៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកអាសវទុកៈ ។

ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[៤៨៣] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៤៨៥] ធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ សេចក្ដីពិស្ដារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ ។

ហេតុទុកអាសវសាសវទុកំ

(៤៧៧) ហេតុំ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៧៨) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៤៧៩) ហេតុំ សាសវញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៨០) ហេតុយា ឆ អវិគតេ ឆ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកអាសវសាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ

(៤៨១) ហេតុំ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៨២) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកអាសវសាសវទុកៈ

(៤៨៣) ធម៌ជាហេតុ ជាអាសវៈផងដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង អាស្រ័យនូវធម៌ជាហេតុ ជាអាសវៈផងដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ សេចក្តីពិស្តារ ឲ្យគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៤៨៥) ធម៌ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ សេចក្តីពិស្តារ ឲ្យគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកអាសវសាសវទុកៈ ។

ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(៤៨៧) ធម៌ជាហេតុ ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជាហេតុ ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ សេចក្តីពិស្តារ ឲ្យគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[៤៨៣] ហេតុំ អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៨៤] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។ សង្ខិត្តំ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ

[៤៨៥] ហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៨៦] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។ សង្ខិត្តំ វិត្ថារោ ។

[៤៨៧] ហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៨៨] ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។ សង្ខិត្តំ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[៤៨៣] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈ តែមិនមែនជាអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ សេចក្តីសង្ខេប [illegible] ។

ចប់ ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ ។

ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

[៤៨៥] ធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ តែជាធម៌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ តែជាធម៌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ សេចក្តីសង្ខេប [illegible] ។

[៤៨៧] ធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាធម៌មិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាធម៌មិនមែនអាសវៈ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ សេចក្តីសង្ខេប [illegible] ។

ចប់ ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ ។

ហេតុទុកវិបាកត្តិកំ

(៥៥៣) ហេតុំ វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ហេតុំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ... ។ ហេតុំ [illegible] ... ។ ហេតុំ [illegible] ។ ហេតុំ [illegible] ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៥៤) ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។

សង្ខិត្តំ [illegible] ។

ហេតុទុកវិបាកត្តិកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នត្តិកំ

(៥៥៥) ហេតុំ ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(៥៥៦) ហេតុយា នវ អវិគតេ នវ ។ សង្ខិត្តំ ។

ហេតុទុកវិបាកត្តិកៈ

(៥៥៣) អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ជាវិបាក ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវវិបាកធម្មធម៌ ជាហេតុ ... ។ ជាវិបាក ជាហេតុ ... ។ ជាវិបាក ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវនេវវិបាកនវិបាកធម្មធម៌ ជាហេតុ ... ។ [illegible] ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវ[illegible] ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៥៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានប្រភេទដូចក្នុង[illegible] ។

ហេតុទុកវិបាកត្តិកៈ ចប់ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នត្តិកៈ

(៥៥៥) ហេតុធម៌ (ដែលកម្មប្រកាន់ខ្ជាប់ ហើយជាអារម្មណ៍នៃឧបាទាន) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ ដែលកម្មមិនប្រកាន់ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ដែលកម្មមិនប្រកាន់ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ហេតុធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាហេតុផង នូវហេតុធម៌ ដែលកម្មមិនប្រកាន់ជាហេតុផង កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៥៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានប្រភេទដូចក្នុង[illegible] ។

ហេតុទុកសារម្មណទុកំ

(៤៤៣) នហេតុំ អនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកសារម្មណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តទុកំ

(៤៤៤) ហេតុំ នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោ-ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៤៥) ហេតុយា ៤ អធិបតិយា ៤ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកចិត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចេតសិកទុកំ

(៤៤៦) ហេតុំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤៤៧) ហេតុយា ៤ អធិបតិយា ៤ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(៤៤៨) នហេតុំ អចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកចេតសិកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកសារម្មណទុកៈ

(៤៤៣) អនារម្មណធម៌ (ធម៌មិនមានអារម្មណ៍) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអនារម្មណធម៌ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ១ ។

ចប់ ហេតុទុកសារម្មណទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តទុកៈ

(៤៤៤) នោចិត្តធម៌ (ធម៌មិនមែនចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនោចិត្តធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៤៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកចិត្តទុកៈ ។

ហេតុទុកចេតសិកទុកៈ

(៤៤៦) ចេតសិកធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចេតសិកធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៤៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានក្នុងគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(៤៤៨) អចេតសិកធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវអចេតសិកធម៌ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកចេតសិកទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកំ

(៩៩៩) ហេតុំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០០០] ហេតុយា ៤ អវិគតេ ៤ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[១០០១] នហេតុំ ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកំ

[១០០២] ហេតុំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០០៣] ហេតុយា ៤ អវិគតេ ៤ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

[១០០៤] នហេតុំ ចិត្តវិសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចិត្តវិសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

(៩៩៩) ចិត្តសម្បយុត្តធម៌ (ធម៌ប្រកបដោយចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តសម្បយុត្តធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០០០] គួរហេតុប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ គួរអវិគតប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[១០០១] ចិត្តវិប្បយុត្តធម៌ (ធម៌ប្រាសចាកចិត្ត) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តវិប្បយុត្តធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មាន១វារៈ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

[១០០២] ចិត្តសំសដ្ឋធម៌ (ធម៌ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តសំសដ្ឋធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០០៣] គួរហេតុប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ គួរអវិគតប្បច្ច័យ មាន៤វារៈ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[១០០៤] ចិត្តវិសំសដ្ឋធម៌ (ធម៌ប្រាសចាកការច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តវិសំសដ្ឋធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មាន១វារៈ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ

(១០០៦) ហេតុំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០០៧) ហេតុយា ៩ [illegible] ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(១០០៨) នហេតុំ នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប-ច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

ហេតុទុកចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តសហភូទុកំ

(១០០៩) ហេតុំ ចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៩ ។

(១០១០) នហេតុំ នោចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប-ច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកចិត្តសហភូទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ

(១០០៧) ចិត្តសមុដ្ឋានធម៌ (ធម៌តាំងឡើងអំពីចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តសមុដ្ឋានធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០០៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ សេចក្តីពិស្តារ ក្នុងគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

(១០០៩) នោចិត្តសមុដ្ឋានធម៌ (ធម៌មិនមែនតាំងឡើងអំពីចិត្ត) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនោចិត្តសមុដ្ឋានធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តសហភូទុកៈ

(១០១០) ចិត្តសហភូធម៌ (ធម៌កើតព្រមនឹងចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវចិត្តសហភូធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(១០១១) នោចិត្តសហភូធម៌ (ធម៌មិនមែនកើតព្រមនឹងចិត្ត) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវនោចិត្តសហភូធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ ក្នុងគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកចិត្តសហភូទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តានុបរិវត្តិទុកំ

(១០០៨) ហេតុំ ចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៣ ។

(១០០៩) នហេតុំ នោចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកចិត្តានុបរិវត្តិទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកំ

(១០១០) ហេតុំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៣ ។

(១០១១) នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ

(១០០៨) ចិត្តានុបរិវត្តិធម៌ (ធម៌ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ ចិត្តានុបរិវត្តិធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

(១០០៩) នោចិត្តានុបរិវត្តិធម៌ (ធម៌មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នោចិត្តានុបរិវត្តិធម៌ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ

(១០១០) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានធម៌ (ធម៌លាយឡំនឹងចិត្ត និងតាំងឡើងអំពីចិត្ត) ជាហេតុ អាស្រ័យ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានធម៌ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

(១០១១) នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានធម៌ (ធម៌មិនលាយឡំនឹងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត) មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានធម៌ មិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសរណទុកំ

(១០៦៦) ហេតុំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសរណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៣ ។

(១០៦៧) នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសរណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៣ ។ សង្ខិត្តំ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសរណទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ

(១០៦៨) ហេតុំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៣ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសរណទុកៈ

(១០៦៦) ធម៌ជាហេតុ ជាចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសរណៈ (ធម៌ប្រកបដោយ ... កើតព្រមដោយចិត្ត) អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ ជាចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ ។

(១០៦៧) ធម៌មិនមែនហេតុ មិនមែនចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសរណៈ ... អាស្រ័យ ធម៌មិនមែនហេតុ មិនមែនចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីដូច ... សង្ខេប ។

ចប់ ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសរណទុកៈ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ

(១០៦៨) ធម៌ជាហេតុ ជាចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ (ធម៌ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត) អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ ជាចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ហេតុទុកឧបាទិន្នទុកំ

(១០៦៦) ហេតុំ ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៦៧) ហេតុយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

(១០៦៨) ហេតុំ អនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៦៩) ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ឯកំ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ

(១០៧០) ហេតុំ ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ បេ ។

ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុកំ

(១០៧១) ហេតុំ កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ បេ ។

ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នទុកៈ

[១០៦៦] ឧបាទិន្នធម៌ (ធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក) ជាហេតុ អាស្រ័យនូវឧបាទិន្នធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[១០៦៨] អនុបាទិន្នធម៌ (ធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនបានកាន់យក) ជាហេតុ អាស្រ័យនូវអនុបាទិន្នធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកឧបាទិន្នទុកៈ ។

ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

[១០៧០] ឧបាទានធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវឧបាទានធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។

ចប់ ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ ។

ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុកៈ

[១០៧១] កិលេសធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវកិលេសធម៌ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។

ចប់ ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុកៈ ។

ហេតុទុកបិដ្ឋិទុកំ

[១០៦៨] ហេតុំ ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នវ ។ ហេតុំ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នវ ។

[១០៦៩] ហេតុំ ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នវ ។ ហេតុំ ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ន ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នវ ។

[១០៧០] ហេតុំ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នវ ។ ហេតុំ ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នវ ។

[១០៧១] ហេតុំ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ

ហេតុទុកបិដ្ឋិទុកៈ

[១០៦៨] ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៦៩] ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៧០] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៧១] ធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៩ ។ ហេតុំ ច នហេតុ-
សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៩ ។

(១០៣៨) ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ
សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៩ ។
ហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៩ ។

(១០៣៩) ហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ
សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៩ ។
ហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ៩ ។

(១០៤០) ហេតុំ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ...
ហេតុំ វិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ហេតុំ ចេវ
សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ហេតុំ នហេតុសហេតុកំ
ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ហេតុំ សហេតុសហេតុកំ ធម្មំ បដិ-
ច្ច ... ហេតុំ នសហេតុសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មាន ៩ វារៈ ។ ធម៌ ដែលជា
ហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលជា
ហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះ
ហេតុបច្ច័យ មាន ៩ វារៈ ។

(១០៣៨) ធម៌ ប្រកបដោយហេតុដែលជាហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ
នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុដែលជាហេតុ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះ
ហេតុបច្ច័យ មាន ៩ វារៈ ។ ធម៌ មិនមានហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ
នូវធម៌ មិនមានហេតុ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ
មាន ៩ វារៈ ។

(១០៣៩) ធម៌ ប្រកបដោយហេតុដែលជាហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ
នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុដែលជាហេតុ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះ
ហេតុបច្ច័យ មាន ៩ វារៈ ។ ធម៌ មិនមានហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ
នូវធម៌ មិនមានហេតុ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ
មាន ៩ វារៈ ។

(១០៤០) អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុដែលជាហេតុ ជាហេតុ
... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានហេតុ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវ
ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកប
ដោយហេតុ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជា
ហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ ... ។

ហេតុំ ទុក្ខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ហេតុំ នទុក្ខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ហេតុំ កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ហេតុំ នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ហេតុំ រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ហេតុំ នរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ហេតុំ អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ហេតុំ នអរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ហេតុំ បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... ហេតុំ អបរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ហេតុំ និយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ហេតុំ អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ហេតុំ និយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ហេតុំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ហេតុំ សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ហេតុំ អនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ហេតុំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

(១០៣៥) ហេតុំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៣៦) ហេតុយា ទ្វេ ។ សព្វត្ថ វិត្ថារោ ។

ហេតុទុកបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកាមាវចរ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជារូបាវចរ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអរូបាវចរ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានិយ្យានិកៈ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានិយតៈ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនិយតៈ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសឧត្តរៈ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនុត្តរៈ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសរណៈ ជាហេតុ ... ។

(១០៣៥) ធម៌ ជាសរណៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអរណៈ ជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

ចប់ ហេតុទុកបដ្ឋានៈ ។

សហេតុកទុកហេតុទុកំ

(១០៣៧) សហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ ឯកំ ។

(១០៣៨) សហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ ។

សហេតុកទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ

(១០៣៩) ហេតុសម្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១០៤០) ហេតុសម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ

(១០៤១) ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

សហេតុកទុកហេតុទុកៈ

[១០៣៧] ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានចំនួន ១ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ ។

[១០៣៨] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានចំនួន ៤ ។

ចប់ សហេតុកទុកហេតុទុកៈ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ

[១០៣៩] ហេតុធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានចំនួន ១ ។

[១០៤០] នហេតុធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានចំនួន ៤ ។

ចប់ ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ ។

ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ

[១០៤១] ហេតុធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាហេតុផងដែលប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានចំនួន ១ ។

[១០៦២] សហេតុកញ្ចេវ ន ច ហេតុំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។

ហេតុសហេតុកទុកបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ

[១០៦៣] ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។

[១០៦៤] ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ន ច ហេតុំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ចេវ ន ច ហេតុ ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

នហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ

[១០៦៥] នហេតុំ សហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ អហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[១០៦២] សហេតុកធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុតែមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវសហេតុកធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុតែមិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ចប់ ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ

[១០៦៣] ហេតុធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១០៦៤] សហេតុធម៌ ប្រកបដោយហេតុតែមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយហេតុតែមិនមែនជាហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ចប់ ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ ។

នហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ

[១០៦៥] នហេតុធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ មិនមែនជាហេតុតែមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមែនជាហេតុតែមិនមានហេតុ កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ចប់ នហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ ។

សប្បច្ចយទុកហេតុទុកំ

(១០៤៦) សប្បច្ចយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សប្បច្ចយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៤៧) សង្ខតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សង្ខតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សង្ខតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៤៨) អនិទស្សនំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនិទស្សនំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៤៩) សប្បដិឃំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៥ ។

សប្បច្ចយទុកហេតុទុកៈ

(១០៤៦) ហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៤៧) ហេតុធម៌ ដែលបច្ច័យតាក់តែង អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ដែលបច្ច័យតាក់តែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ដែលបច្ច័យតាក់តែង អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ដែលបច្ច័យតាក់តែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៤៨) ហេតុធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអនិទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអនិទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៤៩) ហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ៣ វារៈ ។ នហេតុធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[១០៨០] អរូបី ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អរូបី ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ រូបី នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច រូបី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ៤ ។

[១០៨១] លោកិយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា លោកុត្តរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកុត្តរោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ទ្វេ ។ លោកិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា លោកុត្តរំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកុត្តរោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អដ្ឋ ។

[១០៨២] កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

ចូឡន្តរទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

[១០៨០] ធម៌ មិនមានរូប ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មានរូប មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានរូប មិនមែនហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានការ ៤ ។

[១០៨១] ធម៌ ជាលោកិយ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានការ ២ ។ ធម៌ ជាលោកិយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានការ ៨ ។

[១០៨២] អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលគប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលមិនគប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលគប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលបុគ្គលមិនគប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ មិនមែនជាហេតុ ... ។

ចប់ ចូឡន្តរទុកហេតុទុកៈ ។

អាសវគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ

(១០៨៣) អាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នោអាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ អាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នោអាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

(១០៨៤) សាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អនាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អនាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

(១០៨៥) អាសវសម្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អាសវវិប្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ អាសវសម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អាសវវិប្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

(១០៨៦) អាសវញ្ចេវសាសវញ្ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... សាសវញ្ចេវនោចអាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ អាសវញ្ចេវសាសវញ្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... សាសវញ្ចេវនោចអាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អាសវគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ

(១០៨៣) អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

(១០៨៤) អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

(១០៨៥) អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

(១០៨៦) អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

(១០៥៧) អាសវញ្ចេវអាសវសម្បយុត្តញ្ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ នោ ច អាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

(១០៥៨) អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

អាសវគោច្ឆកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឆគោច្ឆកហេតុទុកំ

(១០៥៩) សញ្ញោជនំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ គន្ថំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ឱឃំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ យោគំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នីវរណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ បរាមាសំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

ឆគោច្ឆកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

(១០៥៧) អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈដ៏ប្រកបដោយអាសវៈ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈដ៏មិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ដ៏ប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈដ៏មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

(១០៥៨) អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ មិនមានអាសវៈ ជាហេតុ ... ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ មិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ... ។

ចប់ អាសវគោច្ឆកហេតុទុកៈ ។

ឆគោច្ឆកហេតុទុកៈ

(១០៥៩) អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាគន្ថៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាឱឃៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាយោគៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជានីវរណៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាបរាមាសៈ ... ។

ចប់ ឆគោច្ឆកហេតុទុកៈ ។

មហន្តរទុកហេតុទុកំ

[១០៦៦] សារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... សារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នោចិត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ចេតសិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ចិត្តសម្បយុត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ចិត្តសំសដ្ឋំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ចិត្តសហភុំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ចិត្តានុបរិវត្តិំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ពាហិរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ នោឧបាទា ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ឧបាទិន្នំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អនុបាទិន្នំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

មហន្តរទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបាទានគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ

[១០៦៧] ឧបាទានំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

ឧបាទានគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

មហន្តរទុកហេតុទុកៈ

[១០៦៨] អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ... អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាចេតសិក ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ តាំងឡើងអំពីចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ច្រឡូកច្រឡំនឹងតាំងឡើងដោយចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាខាងក្រៅ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាឧបាទិន្ន ... អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអនុបាទិន្ន ... ។

ចប់ មហន្តរទុកហេតុទុកៈ ។

ឧបាទានគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ

[១០៦៩] អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាឧបាទាន ... ។

ចប់ ឧបាទានគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ ។

កិលេសគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ

(១០៦៦) កិលេសំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

កិលេសគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

បិដ្ឋិទុកហេតុទុកំ

(១០៦៧) ទស្សនេន បហាតព្វំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ភាវនាយ បហាតព្វំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សវិតក្កំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អវិតក្កំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សវិចារំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អវិចារំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សប្បីតិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អប្បីតិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ បីតិសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នបីតិសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សុខសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នសុខសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។

កិលេសគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ

(១០៦៦) អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុផង ជាកិលេស ... ។

ចប់ កិលេសគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ ។

បិដ្ឋិទុកហេតុទុកៈ

(១០៦៧) អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ ដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ ដែលមិនមែនគួរលះដោយទស្សនៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ ដែលគួរលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ ដែលមិនមែនគួរលះដោយភាវនា ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ មានហេតុដែលគួរលះដោយទស្សនៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ មានហេតុដែលមិនមែនគួរលះដោយទស្សនៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ មានហេតុដែលគួរលះដោយភាវនា ... អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ មានហេតុដែលមិនមែនគួរលះដោយភាវនា ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ មិនមានវិតក្កៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ... អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ មិនមានវិចារៈ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ... អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ មិនមានបីតិ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ ប្រកបដោយបីតិ ... អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ... ។ អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ ប្រកបដោយសុខ ... អាស្រ័យ ធម៌ជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ... ។

ឧបេក្ខាសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នឧបេក្ខាសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ កាមាវចរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នកាមាវចរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ រូបាវចរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នរូបាវចរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ អរូបាវចរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... នអរូបាវចរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ បរិយាបន្នំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អបរិយាបន្នំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ និយ្យានិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ អនិយ្យានិកំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ និយតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ អនិយតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សឧត្តរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អនុត្តរំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ សរណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ... អរណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អរណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សព្វត្ថ វិត្ថារេ ។

បិដ្ឋិទុកហេតុទុកំ និដ្ឋិតំ ។

អនុលោមទុកទុកបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

អនុលោមបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ... អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាកាមាវចរៈ ... អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជារូបាវចរៈ ... អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអរូបាវចរៈ ... អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ... អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជានិយ្យានិកៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជានិយតៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអនិយតៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាសឧត្តរៈ ... អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអនុត្តរៈ ... ។ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាសរណៈ ... ហេតុធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវហេតុធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ នហេតុធម៌ ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវនហេតុធម៌ ជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីពិស្តារ មានគតិដូចក្នុងទីទាំងអស់ ។

ចប់ បិដ្ឋិទុកហេតុទុកៈ ។

ចប់ អនុលោមទុកទុកបដ្ឋាន ។

ចប់ អនុលោមបដ្ឋាន ។

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋានស្ស ចុទ្ទសមោ ភាគោ

មាតិកាបទានិ

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ចុទ្ទសមភាគ

សង្ខេបប្រាប់មាតិកា

មាតិកាបត្តំ

សន្លឹកក្រាបមាតិកា

មាតិកាបដ្ឋានំ

សេចក្ដីប្រាប់មាតិកា

មាតិកាបត្តាន៍

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកាបន្ទាប់

សន្ទឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកាបត្តំ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកាបដ្ឋាន

សេចក្ដីប្រាប់មាតិកា

មាតិកាបត្តំ

អនុលោមទុកទុកប្បដ្ឋានំ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

អនុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន

មាតិកាបត្តនី

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកាបត្តានំ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកាបច្ឆិមៈ

មាតិកា	អង្គ
សហេតុកទុកហេតុទុកំ	៦៧៣
ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ	"
ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ	"
នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ	៦៧៤
នហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ	"
ចូឡន្តរទុកហេតុទុកំ	៦៧៥
អាសវគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ	៦៧៦
ទសគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ	៦៧៨
មហន្តរទុកហេតុទុកំ	៦៧៩
ឧបាទានគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ	"
កិលេសគោច្ឆកទុកហេតុទុកំ	៦៨០
បិដ្ឋិទុកហេតុទុកំ	"

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
សហេតុកទុកហេតុទុកៈ	៦៧៣
ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ	"
ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ	"
នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ	៦៧៤
នហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ	"
ចូឡន្តរទុកហេតុទុកៈ	៦៧៥
អាសវគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ	៦៧៦
ទសគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ	៦៧៧
មហន្តរទុកហេតុទុកៈ	៦៧៨
ឧបាទានគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ	"
កិលេសគោច្ឆកទុកហេតុទុកៈ	៦៨០
បិដ្ឋិទុកហេតុទុកៈ	"

វិរុទ្ធាវិរុទ្ធបត្តិ

វិរុទ្ធបាឋ	អវិរុទ្ធបាឋ	អង្កេ	បន្តិលេខាយំ
ហត្ថាមួ	ហត្ថាមួ-	១១	៤
សោតុប្បដ្ឋួយ	សោតុប្បដ្ឋួយា ។	១៥	៩
អាំ-	អាំ-	៤១	៦
ឧរោតុ	ឧរោតុំ	៤៩	១៤
អាំ-	អាំ-	៤៧	៩
សាម្មេណា	ឧសាម្មេណា	៥៤	១៣
អត្ថា	អត្ថា-	៦៩	៤
សរោតុ ព	សរោតុរោ	៧៤	៧
គេឧដ៏ពាំញ្ញាយេហ្វ	គេឧដ៏ញ្ញាយេហ្វ	៩០	៩
បន្ទួយា	បន្ទួយា ។	១០៩	៦
បន្ទួយា	បន្ទួយា	១៥៧	១៥
អា	អា-	១៦៦	៣
បន្ទួយា	បន្ទួយា ។	១៨៧	១៣
កុសលត្តិកបទ័គ-	កុសលត្តិកបទ័គ	១៩៨	៣
គំណាំ	គំណាំ	៤០៤	៩

វិរុទ្ធាវិរុទ្ធបត្តិ

វិរុទ្ធបាឋ	អវិរុទ្ធបាឋ	អង្កេ	បន្តិលេខាយំ
សហាដកក់ម្បែ	សហាដកក់ម្បែ		
សម្បូយុត្តកម្បែ	សម្បូយុត្តកម្បែ	៤០៤	១៩
មត្ថុមស្ទុ	មត្ថុមស្ទុ	៤០៨	៧
អត្ថា	អត្ថា-	៤៣៤	៧
ខ្វី	ខ្វី	៤៣៨	១៩
ឯកវែ	ឯកវែ	៤៦៦	១៤
យា	យា ។	៤៦៨	១៦
សោតុប្បដ្ឋួយា	សោតុប្បដ្ឋួយា ។	៤៧៦	៩
១៣០	៤៣០	៤៣០	(លេខទំព័រ)

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
(បរិក្ខារមួយណាក្តិតហេតុ)	(បរិក្ខារមួយណាក្តិតហេតុ–	៤	១៦
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ	ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។	១៨	១៦
ដោយសារម្ចាស់ប្បច្ច័យ	ដោយសារម្ចាស់ប្បច្ច័យ ។	១៩	”
ចរិយ្យៈ		៣៩	១
ក្តីសោមនស្សប្បច្ច័យ	ក្តីសោមនស្សប្បច្ច័យ	៥០	១៤
ចូលនិ	ចនិច្ច	”	១៤
នៃអកុសលធម៌	នៃអកុសលធម៌	៦៨	៨
(–ដោយឡាំទីចូលក់)	(–ដោយសារបាក់ពាក់	៧៩	៦
”	”	”	៨
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ	ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ	៩០	១១
កុសលលក្ខិត–	កុសលលក្ខិត–	១០៨	១៤
នូវកុសលធម៌	កុសលធម៌	១១៦	៨
ដោយសារលោកប្បច្ច័យ...	ដោយសារលោកប្បច្ច័យ	១១៦	១៦
–ទៀតប្ញូតៈ	–ទៀតចុះចុះ	១១៨	៦
ក្តុងល់នូវ	ក្តុងល់	១៤០	១០

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
សេចក្តី	សេចក្តី	០៤០	១៦
គប្បី	គប្បី	១៣៦	៤
នូវក្	នូវក្	១៣៧	១១
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ	ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។	១៦៦	៣
នូវសម្ពន្ធនិយក្តិធម៌	នូវសម្ពន្ធនិយតធម៌	១៩៣	០៤
ជាមួយនិងនី	ជាមួយនឹង	១៩៣	១៣
មួយនឹង	ជាមួយនឹង	”	១៦
បញ្ញាប់ក្តី	បញ្ញាប់ក្តី	២១៨	៦
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ	ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។	២៥៦	៤
”	”	”	១០
